

‘Een aandachtswijk op de goede weg’

Concept Wijkactieprogramma Nieuwland in het kader van de aanvraag Vogelaargelden 2007

1. Inleiding

Toen Schiedam in maart te horen kreeg dat er extra rijks gelden zouden komen om te investeren in Nieuwland was dat niet alleen een verheugende mededeling maar beschouwden we dat ook als een kroon op het werk van bewoners, instellingen en gemeente van de afgelopen 10 jaar om Nieuwland weer op de kaart te zetten.

Door de inzet van Minister Vogelaar kunnen we nu voortbouwen aan onze ambities om van Nieuwland een wijk te maken waar het goed wonen, werken en leven is. Met kracht kunnen we de problemen die er nog steeds zijn op het terrein van wonen, werken, opvoeden, leren, integreren en veiligheid aanpakken. Juist het investeren in deze brede en samenhangende wijkaanpak bovenop de huidige stedelijke vernieuwingsinzet maakt het mogelijk om van deze wijk (een bewoner sprak tijdens een “Vogelaar”bijeenkomst van een pechwijk) een krachtwijk te maken.

We beginnen niet bij nul, er is al veel gebeurd de afgelopen jaren. Het stedelijk vernieuwingsbeleid en het grotestedenbeleid heeft al veel op de rails gezet. Daar willen we op voortbouwen.

Betrokkenheid bewoners en partners staat voorop

Centraal in de aanpak om tot een succesvol en breed gedragen wijkactieprogramma Nieuwland te komen vormt de inbreng en betrokkenheid van bewoners, ondernemers en partners. Dit uitgangspunt is bepalend geweest voor de procesgang in verband met de totstandkoming van het wijkactieprogramma.

Gebruik is o.a. gemaakt van de positieve ervaringen die in dit verband zijn opgedaan in het kader van de totstandkoming en uitvoering van het projectvoorstel “Sociale actie Nieuwland en Groenoord” (in kader van het landelijke GSB-project “Sociale herovering”).

Bewoners, ondernemers en partners zijn in de verschillende fasen van de totstandkoming van dit traject betrokken en hebben hun inbreng geleverd. In de uitwerking van de gedane voorstellen is er veel aandacht besteed te zorgen voor een herkenbare en transparante vertaling van deze voorstellen in het wijkactieprogramma Nieuwland.

Zo zijn bewoners en partners actief betrokken geweest bij de bepaling van de thema’s en de te bezoeken projecten ten behoeve van het werkbezoek aan Nieuwland op 21 mei van minister Vogelaar, die vergezeld was van 4 bewindslieden.

Alle bewoners uit Nieuwland zijn uitgenodigd voor de bewonersbijeenkomst in Nieuwland op 5 juli in verband met de bepaling en bespreking van de thema’s van het wijkactieprogramma Nieuwland. In afzonderlijke workshops per thema zijn die avond de bewoners zelf aan het woord geweest en hebben eigen ideeën aangedragen.

De in totaal 80 aangedragen ideeën zijn per brief aan de bewoners teruggecommuniceerd. In de eerste week van augustus zijn t.b.v. de uitwerking van de uitwerking van de (4) thema’s in concrete actieprogramma’s workshops gehouden met de betrokken gemeentelijke afdelingen en de strategische partners (o.a. Woonplus, Stichting Welzijn Schiedam, politie Rotterdam-Rijnmond).

Vertrekpunt voor de uitwerking in de actieprogramma’s vormden de door bewoners op 5 juli aangedragen ideeën. Het actieprogramma per thema is een synthese van de bewonerspunten, de bijdragen en opmerkingen door de gemeentelijke afdelingen en partners alsmede de uitgangspunten van het Rijk.

De partners van het netwerk in Nieuwland zijn actief betrokken geweest bij de uitwerking van het wijkactieprogramma’s. Op 4 september zijn de actieprogramma’s (per thema) besproken met de in de wijk betrokken professionals. Met de betrokken directies is het commitment vastgelegd.

Tot slot zijn afzonderlijke doelgroepen nog benaderd zoals de ondernemers (ondernemersbijeenkomst op 1 augustus), de allochtone en jongeren groepen en is een klankbordgroep ingesteld waarmee, via periodiek overleg met de verantwoordelijk wethouder, de voortgang van de totstandkoming van het wijkactieprogramma gevolgd werd. Ook deze inbreng is in het wijkactieprogramma verwerkt.

Bij de uitvoering van het wijkactieprogramma, na goedkeuring door het Rijk, zullen bewoners en ondernemers een actieve rol vervullen.

Inhoud wijkactieprogramma

In dit wijkactieplan treft u allereerst een schets aan van de wijk Nieuwland waarin we vanuit historisch perspectief aangeven op welke wijze de wijk zich heeft ontwikkeld, eerst in een neergaande spiraal en de laatste jaren door actief beleid in een opgaande lijn.

In deze doorkijk is verder opgenomen een algemene probleemanalyse, geven we de sterke en zwakke punten aan van de wijk en is opgenomen op welke wijze we, om te komen tot dit actieprogramma hebben samengewerkt met bewoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld.

Het komt er nu op aan om de komende jaren door te pakken om de gewenste ontwikkeling in de richting van een krachtwijk te kunnen voltooien. In het wijkactieprogramma treft u dan ook aan langs welke lijnen we dit gaan doen en welke thema's gekozen zijn. Vervolgens presenteren we per thema, een korte analyse en de activiteiten die gemeenschappelijk met bewoners en maatschappelijk middenveld zijn opgewerkt.

Vernieuwende aanpak

Methode van "Er op af" als rode draad in de aanpak

Rode draad (en kenmerkend) voor de aanpak is de methode "er op af". De resultaatgerichte benadering en werkwijze staat hierbij voorop. Gemeente en partners wachten niet af maar gaan "er op af". Gewacht wordt niet totdat burgers en bewoners een probleem signaleren en melden maar de signalering van het probleem zelf. Gemeente en partners kiezen hierbij voor een pro-actieve aanpak d.w.z. voor de "er op af methode".

Zeggenschap over wijkbudgetten en onderhoudsbudgetten: start van een pilot

In het collegewerkprogramma "Alle Schiedammers" is opgenomen dat experimenten gestart zullen worden waarbij burgers zeggenschap krijgen over de inzet van wijk- en onderhoudsbudgetten. Het wijkactieprogramma Nieuwland biedt een uitgelezen kans om een eerste experiment in dit kader te starten. Het vergroten van zeggenschap van burgers bij de inzet van deze budgetten kan een belangrijk instrument zijn om de betrokkenheid van de bewoners te vergroten.

Leeswijzer

Het wijkactieprogramma bestaat uit een kerndeel en een aanvullend deel met bijlagen.

In het kerndeel vindt de lezer een schets van de historische ontwikkeling in Nieuwland, de analyse en onderbouwing van het waarom van de extra inzet in Nieuwland in het kader van het "Actieplan van aandachtswijk naar Krachtwijk" van minister Vogelaar alsmede de actieprogramma's per thema met de prestatie-doelstellingen en de aan het rijk gevraagde inzet.

Het aanvullende deel bevat de gegevens en feiten ten behoeve van de onderbouwing en de verantwoording van het wijkactieprogramma Nieuwland. Bedoeld worden de door bewoners en ondernemers aangedragen punten op 5 juli en 1 augustus, het overzicht van de investeringen met de bijdragen van betrokken partners, de prestaties outcome-indicatoren 2008 – 2015 alsmede de wijze waarop de uitvoering ter hand wordt genomen. Het aanvullend deel wordt afgesloten met de bijlagen.

De lezer die zich snel een beeld wil vormen van de concrete inhoud van het wijkactieprogramma Nieuwland dient het kerndeel te lezen. De lezer die eveneens geïnteresseerd is in de onderbouwing van het actieprogramma dient ook het aanvullende deel met bijlagen te raadplegen.

1.1 Statistische informatie Schiedam-Nieuwland

Aantal woningen:	
Bouwperiode:	voornamelijk jaren '50
Type woning:	overwegend portiek- en galerijflats (middelhoogbouw) in de huursector
Maximum aantal inwoners:	21.015 (1971)
Huidig aantal inwoners:	14.109
Percentage allochtone en autochtone bewoners:	Allochtoon: 58,3% Autochtoon: 41,7%
Percentage inburgeraars:	46% *
Aantal nationaliteiten:	61

* Het Schiedamse Bestand Potentieel Inburgeringsplichtigen (BPI) omvat ruim 2.150 inburgeringsplichtigen. Hiervan wonen bijna 1.000 (46%) in de wijk Nieuwland.

1.2 Historie

Van begin jaren '50 tot eind jaren '60 was Nieuwland een wijk die vooral werd bevolkt door jonge gezinnen uit de gegoede middenklasse. De huren waren voor die tijd zeer hoog waardoor de wijk de bijnaam 'Hongerput' verkreeg. Directeuren, leraren en anderen in hoog aanzien staande beroepen behoorden tot de eerste bewoners van de wijk. Geleidelijk aan veranderde dit. Met name de sociale bovenlaag trok als eerste weg. Vaak naar de nabijgelegen wijk Groenord, waar in de jaren '60 ruime woningen met cv en lift werden gebouwd, voorzieningen die de meeste woningen in Nieuwland niet hadden.

In de jaren '70 werden in omliggende gemeenten op grote schaal eengezinswoningen gebouwd die een aanzuigende werking hadden op met name de hogere inkomens. Schiedam was destijds volop bezig met de herstructurering van de vooroorlogse wijken, wat inhield dat nogal wat huishoudens met een beperkt inkomen moesten worden geherhuisvest. Leegkomende, goedkope gemeentewoningen kwamen daarvoor het meest in aanmerking. Nieuwland bestond vrijwel geheel uit dit soort woningen dus kwamen hier heel wat huishoudens uit de stadsvernieuwing terecht. Vaak betrof dit kleinere gezinnen, eenoudergezinnen en alleenstaanden. Ook heel wat gastarbeiders deden in deze periode voor het eerst hun intrede in de wijk. Daarnaast verlieten met het ouder worden van de gezinnen veel kinderen het ouderlijk huis. Zo veranderde de samenstelling van de bevolking in de jaren '70 drastisch, daalde het inwonertal van de wijk fors en was er sprake van een sterke vergrijzing.

Het verval zet in

Door de veranderingen in de bevolkingsopbouw was de wijk in sociaal-economisch opzicht afgezaakt van een topper in de jaren '50 tot een gemiddelde wijk eind jaren '70. Maar op dat moment was het nog geen probleemwijk. Dat veranderde begin jaren '80. Reden hiervan was dat de huren in de wijk naar verhouding steeds goedkoper werden waardoor de instroom van sociaal zwakkeren sneller toenam. Tegelijkertijd groeide het aantal niet-Nederlandse gezinnen gestaag. Ook deze groep verkeerde sociaal-economisch gezien vaak in een zwakke positie.

Inwoners Nieuwland	1971	1987
Aandeel 65+	9,1%	22,0%
Aandeel niet-Nederlanders	1%	12,9%

Uitkeringen Nieuwland	1981	1988
Per 1000 inwoners:	39	116

Probleemerkening en de weg terug omhoog

Tegen midden jaren '80 werd duidelijk dat Nieuwland zich in een vrije val bevond. In demografisch opzicht was er een duidelijke tweedeling aan het ontstaan. Enerzijds was er een sterk vergrijsde Nederlandse bevolking, anderzijds bestond de wijk in toenemende mate uit grote gezinshuishoudens met een allochtone achtergrond. Al in een vroeg stadium werd onderkend dat de wijk in een risicozone terecht dreigde te komen. Bovendien leek het dieptepunt nog lang niet in zicht. Dit zorgde ervoor dat de wijk steeds hoger op de gemeentelijke beleidsagenda kwam te staan. Zo verscheen in 1987 de gemeentelijke rapportage 'Nieuwland in perspectief'. Daarin werden maatregelen voorgesteld om in samenwerking met een bewonerskader de problemen aan te pakken. Met die aanpak had Schiedam landelijk gezien een voortrekkersrol. Over sloop van woningen werd absoluut niet gesproken, daar was de tijd nog niet rijp voor. Wel werd voorgesteld om de woningvoorraad aan te passen door verbouwing van bestaande woningen en de bouw van nieuwe woningen op restplekken. Ook werden voorstellen gedaan om de ruimtelijke structuur van de wijk aan te pakken.

'Nieuwland in perspectief' is min of meer de basis geworden van het 'Beheerplan Nieuwland' dat in 1990 is uitgebracht. Met dit plan werd Nieuwland de eerste naoorlogse stadsvernieuwingswijk van Nederland. In de loop van de jaren '90 werd ook de sloop van woningen aanvaardbaar geacht, hetgeen later op grote schaal is uitgevoerd. Ondanks de status van stadsvernieuwingswijk bleef het verval tot eind jaren '90 doorgaan. Daarna blijkt uit allerlei statistieken en bevolkingsonderzoeken dat de wijk weer voorzichtig de weg omhoog aan het vinden is.

Rond de eeuwwisseling is de politieke keuze gemaakt voor een grootschalige herstructurering omdat geconstateerd werd dat Nieuwland nog steeds worstelde met een grote instroom van sociaal-economisch zwakke huishoudens, terwijl 'sterkere' huishoudens zodra de mogelijkheid zich voordeed veelal de wijk de rug toekeerden. In 2001 is een breed akkoord (politieke partijen) gesloten over de herstructureringsaanpak in Nieuwland. Dit akkoord heeft zijn vertaling gekregen in de gemeentelijke nota 'Contouren voor aantrekkelijk wonen in Schiedam'.

Daarin werd gekozen voor een drastische aanpassing van de woningvoorraad als middel voor het versterken van het economisch draagvlak. Deze aanpak is vanaf 2002 versterkt door de extra inzet van GSB middelen waardoor de sociale wijkaanpak 'Nieuwland aan Zet' met succes kon worden uitgevoerd. Het project is in 2006 gecontinueerd via de inzet van een deel van de middelen vanuit het landelijke GSB-project "Sociale herovering".

Bewoners zijn vanaf het begin actief betrokken bij de planvorming en uitvoering. Ook is er een netwerk van instellingen gevormd die zich met verbetering van de wijk bezig houdt.

1.3 Nieuwland nu

De gestructureerde aanpak van de afgelopen jaren begint voorzichtig zijn vruchten af te werpen. Vooral in fysieke vorm is in Nieuwland een belangrijke en goed zichtbare inhaalslag gerealiseerd die inmiddels geleid heeft tot meer gedifferentieerde woonmilieus. Verder tonen opeenvolgende leefbaarheidsonderzoeken verbeterde scores aan; nog niet van het niveau dat de gemeente graag zou zien, maar de kentering is onmiskenbaar. Ook is er een daling van werkloosheid zichtbaar en een stijging van het inkomensniveau. De instroom van 'zwakkere' huishoudens is afgenomen.

De aanpak in Nieuwland heeft een positieve doorwerking op de hele stad: de instroom van sociaal-economisch zwakke huishoudens is tot stilstand gekomen (zie bijlage 2); Nieuwland draagt bij in de gewenste veranderingen van de woningvoorraad:

- stijging stedelijk percentage koopwoningen van 28% in 1999 naar 45,5% mei 2007;
- stijging percentage eengezinswoningen van 26% in 1999 naar 29,2% mei 2007;

Dit neemt niet weg dat er ook nog een minder rooskleurig beeld te zien is in Nieuwland, vooral "achter de voordeur". Bewoners zijn nog steeds arm, kennen een hogere werkloosheid, en grote gezinnen zijn er vaker klein behuist dan in de rest van Schiedam (en Nederland). In de buurtsignalering staat Nieuwland met bijna alle deelgebieden op een achterstandsscore. Huisartsen geven aan dat zij veel inspanningen verrichten op het gebied van gezinsondersteuning en maatschappelijk werk die niet tot hun eigenlijke taken behoren. Ook scoort de wijk nog laag op het gebied van veiligheid. Het aantal inbraken behoort tot de hoogste van de stad (en van Nederland) en bewoners rapporteren er vaker onveiligheidsgevoelens. Uit de GSB jeugdmonitor en ervaringen van professionals blijkt dat spijbelgedrag en schoolverzuim relatief vaak in Nieuwland voorkomen. Schoolverzuim vertaalt zich vaak in vroegtijdig schoolverlaten waardoor de vaak al zo broze kansen op de arbeidsmarkt negatief beïnvloed worden (zie bijlage 1).

In de verantwoording van het Grotestedenbeleid 2000 – 2004 is aangegeven dat de scores voor verloedering woonomgeving, sociale cohesie en onveiligheidsgevoelens in Schiedam achter blijven bij veel GSB-steden. Dit is (hoewel er sprake is van significant verbeterde scores) zeker van toepassing op Nieuwland.

2. Voortbouwen op lopende initiatieven

Doorzetten bestaand beleid

De herstructurering in Nieuwland (en Groenoord) maakt onderdeel uit van de 56-wijkenaanpak van het Rijk. De 56-wijkenaanpak in Nieuwland is integraal opgenomen in de prestatieafspraken van het Meerjarenontwikkelingsprogramma 2005 – 2009.

Nieuwland is een herstructureringswijk met een duidelijk herkenbare structuur. Drie karakteristieke schillen, die vanuit de binnenstad naar buiten toe steeds groener worden. Tussen de schillen liggen structurerende groene zones: de groenblauwe BHG-laan, de groengrijze Van Haarenlaan en de landschappelijke zone tussen spoor en snelweg. Drie stedelijke radialen richting binnenstad, de Nieuwe Damlaan, de Parkweg en de 's-Gravelandseweg, verdelen de wijk in drie delen. Het dragend hart van de wijk is de Mgr. Nolenslaan, met het wijkwinkelgebied, die de wijk weer aan elkaar verbindt. Opvallend maar niet nieuw voor een herstructureringsgebied is de teruglopende woon- en leefkwaliteit. Delen van het openbaar gebied zien er verouderd en verwaarloosd uit. Ook grote delen van het woningaanbod zijn verouderd en eenzijdig van samenstelling. Daar waar de nodige opknappbeurten geprobeerd hebben de verloedering te maskeren, oogt de wijk als een chique dame in haar nadagen, die beter gewend is.

Op basis van het beheerplan is de herstructurering in Nieuwland ruim 10 jaar in uitvoering. In 2000 is geconcludeerd dat met de gekozen aanpak de leefbaarheid in de wijk niet altijd werd verbeterd. Naast de grootschalige aanpak zijn op basis van de nota "Nieuwland Vernieuwend Verder" ook sociale en economische projecten gestart. Deze projecten hebben gestalte gekregen in het sociale (GSB)-programma "Nieuwland aan Zet" waarin bewoners actief betrokken zijn en in de sociaal-economische impuls (in het kader van het provinciale project "3 wijken 2 jaar centraal"). De sociaal-economische impuls heeft geleid tot een verkenning van mogelijkheden (o.a. ontwikkeling winkelgebieden Wibautplein, Nolenslaan en Parkweg, realiseren van een buurtrestaurant) en het creëren van draagvlak voor de sociaal-economische ontwikkeling. In het kader van het wijkactieprogramma kan deze impuls een voortzetting krijgen via een fors investeringsprogramma.

Het sociale programma "Nieuwland aan Zet" (sinds 2001 in uitvoering) heeft een positief effect op de leefbaarheid in de wijk en de betrokkenheid van de bewoners. Dit programma heeft een follow up gekregen via het landelijke GSB-project "Sociale herovering". Een overzicht van deze projecten en gelden is in bijlage 3 opgenomen.

Het thans tussen de gemeente en de corporatie overeengekomen sociaal/fysiek programma loopt door in het MOP 2005 – 2009.

In het MOP 2005 – 2009 is een groot aantal sociale projecten in de brede doeluitkering sociaal, integratie en veiligheid opgenomen. Het betreft een aantal specifiek voor Nieuwland ontwikkelde projecten zoals Thuis op straat (sport en spelactiviteiten op pleinen, is inmiddels verbreed naar de helde stad), de mentoraatsprojecten (allochtone en autochtone jongeren worden begeleid door oudere mentoren in de doelgroep) en het ambulante jongerenwerk. Daarnaast krijgt een aantal stedelijke programma's zoals de inburgering van inkomers- en oudkomers, het integratiebeleid, onderwijsachterstandenbeleid, de brede schoolontwikkeling (in Nieuwland zijn er 5), voor- en vroegschoolse educatie, de aanpak van het voortijdig schoolverlaten een vertaling in Nieuwland. (In bijlage 3 is een overzicht van de projecten en financiële middelen opgenomen). Ook zijn middelen opgenomen ten behoeve van de sociale wijk aanpak c.q. waarmee ingespeeld kan worden op initiatieven van de bewoners.

De bovengenoemde projecten lopen in het kader van het wijkactieprogramma door maar zullen waar nodig van een extra inzet worden voorzien.

De gemeente heeft in Nieuwland in een gezamenlijke visie met Woonplus bepaald dat in twee geconcentreerde gebieden een groot aantal woningen worden gesloopt. De nieuwbouw omvat zowel huur- (één derde) als koopwoningen (twee derde). Naast de uitvoering van het

sloop/nieuwbouwprogramma worden bestaande woningen van de corporatie Woonplus "opgeplust" (verbeterd en geschikt gemaakt) voor ouderen. Aan dit programma zijn buurtplusprojecten gekoppeld waarbij de directe woonomgeving in het buurtgroen worden verbeterd en veiligheidsprojecten worden uitgevoerd. Hierbij zijn bewoners actief betrokken.

De gestarte fysieke herstructureringsprogramma wordt ook de komende jaren doorgezet. In 2003 is een start gemaakt met de herstructurering van de buurten Parkweg Noord en Goeman Borgesius. In totaal bedraagt voor beide deelprojecten het aantal te slopen woningen 1.152 en worden er volgens het huidige programma 722 teruggebouwd. Gemeld kan hierbij worden dat de herhuisvestingoperaties mede door de goede begeleiding zonder problemen zijn verlopen, waarbij veel (ca 40%) Nieuwlanders gekozen hebben om in de wijk te blijven wonen. Daarnaast is er sprake van dat allochtone bewoners in de wijk een wooncarrière maken.

Parkweg fase I en II zijn op dit moment in uitvoering. Fase I is bouwrijp gemaakt en de bouwactiviteiten starten medio september 2007 met de kadewoningen en de Mews. Daarna volgen de Watertoren en de Wintertuin later dit jaar. De woningen in Parkweg Fase II zijn met uitzondering van het Pleinblok gesloopt. Het bouwprogramma van het deelproject Goeman Borgesius is nagenoeg afgerond. Aansluitend wordt het Wibautplein ook aangepakt. Met deze plannen is een transformatie van de woningvoorraad ingezet.

Flankerend aan de fysieke herstructurering van de woongebieden zijn er aanvullende investeringen gericht op het realiseren van extra kwaliteit in de openbare ruimte. Deze investering worden bekostigd vanuit het ISV II-programma (= onderdeel van het MOP 2005 – 2009).

De komende jaren zal een aantal locaties vrijkomen. Het betreft hier deels locaties in eigendom bij de gemeente en een beperkt aantal locaties die zijn uitgegeven aan Woonplus. In het kader van de herstructurering Nieuwland wordt de herhuisvesting van een drietal basisscholen binnen Nieuwland nader onderzocht. Het betreft herhuisvesting van twee bestaande basisscholen, de Taaltuin en de Wieken, en de plaatsing van een nieuwe islamitische basisschool. Inzet hier is vooral in te zetten op een gemengd programma waarbij de aansluiting op stedelijk gebied en de hoofdstructuur van de wijk worden versterkt.

Vanaf 2011 komen ook de locaties van de huidige VMBO -scholen beschikbaar voor herontwikkeling. Onderwijs kan hier worden omgezet in wonen/ werken/sociale voorzieningen waarbij een grove tweedeling is te maken. Enerzijds doorgaande verstedelijking in het gebied rond de Parkweg en de Nolenslaan en anderzijds groen stedelijk wonen, ten westen van de nieuwe Damlaan. In dit gebied rondom de Nieuwe Damlaan zal het onderzoek zich toeleggen op de vraag of het mogelijk is dat daar eengezinswoningen dan wel woonvormen met kwaliteiten van eengezinswoningen kunnen worden ontwikkeld die aantrekkelijk zijn voor huishoudens met kinderen. Hiermee kan dan het percentage aan (grondgebonden) eengezinswoningen worden verhoogd met als gevolg het verhogen van de koopkracht en differentiatie in deze wijk.

De investeringen door Woonplus voor de periode 2002 – 2007 in Nieuwland (fysieke herstructurering maar ook in het kader van de leefbaarheid) zijn in bijlage 3 opgenomen.

In het kader van het Wijkactieprogramma zullen de bovengenoemde fysieke maatregelen worden uitgevoerd maar zal er geen sprake zijn van een extra slag. Gelet op de marktomstandigheden en de complexiteit van de uit te voeren maatregelen is de prioriteit erop gericht dat deze maatregelen tijdig worden uitgevoerd.

De gemeente en Woonplus hebben met elkaar integrale (op sociaal, fysiek en economisch terrein) prestatieafspraken gemaakt op stedelijk niveau. Deze afspraken hebben ook een vertaling in Nieuwland. De afspraken in het kader van het wijkactieprogramma Nieuwland worden hierin opgenomen.

Extra slag in kader wijkactieprogramma Nieuwland

Om van Nieuwland een krachtige stadswijk te maken is een extra slag nodig.

Kort gezegd hebben de in de afgelopen jaren getroffen fysieke en sociale maatregelen geleid tot verbetering in de fysieke structuur van de wijk en een vergroting van de betrokkenheid van bewoners in de wijk.

Dit is de leefbaarheid ten goede gekomen. Voor de komende jaren is het van belang om de sociaal-fysieke aanpak te continueren maar tevens te zorgen dat op sociaal-economische terrein een extra

slag gemaakt wordt. De afgelopen jaren is er met de sociaal-economische ontwikkeling wel een begin gemaakt maar vergeleken met de fysieke en sociale investeringen zijn de investeringen op economisch gebied gering geweest (zie bijlage 3).

Sociale stijging

Mensen die vooruit willen komen, volgen verschillende routes. De VROM -Raad heeft in oktober 2006 in haar advies "stad en stijging" een interessante notie vastgelegd. De Raad geeft aan dat deze stijgingroutes verlopen via:

- Onderwijs (opleiding of behalen (betere) startkwalificatie)
- Arbeidsmarkt (arbeid en ondernemerschap)
- Woningmarkt (wooncarrière, "thuis" in eigen woonomgeving)
- Vrije tijd (sociale activering, (informele) netwerkvorming, voorbeeldfunctie herkenbare "peers")

In onze beleidsvorming met betrekking tot Nieuwland hebben we deze leidraad vertaald naar de situatie en mogelijkheden in Nieuwland. Het voordeel is dat de focus daarbij is beperkt tot voor de wijkontwikkeling strategische thema's. Dit mede vanwege de noodzaak om resultaten te boeken. De extra slag in Nieuwland richt zich op het versterken van de bovengenoemde stijgingsroutes en te bevorderen dat de bewoners in Nieuwland hiervan gebruik maken.

Daarnaast zetten we in op meer specifieke maatregelen gericht op veiligheid en het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte.

2.1 Het kiezen en opwerken van thema's en projecten t.b.v. opstellen Charter

Op basis van de bovenstaande insteek en de met partners en bewoners in de wijk gehouden gesprekken is de focus gericht op 4 clusterthema's, te weten:

1. 'achter de voordeur',
2. 'werken en leren in de wijk',
3. 'wonen en veiligheid in de wijk' en
4. 'ontmoeten in de wijk'

Werkbezoek minister Vogelaar aan Nieuwland op 21 mei 2007

De bovenstaande, in samenspraak met de in Nieuwland actieve bewoners en partners, opgestelde thema's zijn in het werkbezoek van minister Vogelaar, die vergezeld was van 4 bewindslieden, aan de orde gekomen. De thema's en projecten sporen in belangrijke mate met de 5 "vingers" van minister Vogelaar t.w. werken, leren, wonen, integreren en veiligheid. Minister Vogelaar heeft aangegeven dat zij tevreden was over het werkbezoek en de bezochte projecten in het programma.

Bewonersbijeenkomst Nieuwland 5 juli

Op donderdagavond 5 juli is er een bewonersbijeenkomst in Nieuwland gehouden in het kader van het wijkactieprogramma Nieuwland. Aan alle bewoners van Nieuwland was een uitnodiging verstuurd. Doel van de bijeenkomst was om van de bewoners te vernemen of de voorgestelde thema's voor het wijkactieprogramma de juiste thema's zijn en van hen te vernemen welke activiteiten, maatregelen (projecten) genomen moeten worden om de wijk krachtiger te maken.

De belangstelling was boven verwachting. 270 bewoners reageerde op de uitnodiging waarbij 200

bewoners te kennen gaven naar de bijeenkomst te komen en 70 bewoners aangaven niet te komen maar later wel betrokken te willen zijn in de aanpak.

Opname van bewonersinbreng in het wijkactieplan en het vervolg

Van de in de groepen gevoerde gesprekken zijn verslagen gemaakt. De hoofdpunten zijn op een flap genoteerd. De verslagen en hoofdpunten zijn naar de bewoners toegezonden. Zoals toegezegd zijn de door de bewoners aangedragen oplossingen en ideeën herkenbaar (voor de bewoners) opgenomen in het wijkactieprogramma. Verder is afgesproken dat er regelmatige terugkoppelingen zullen plaatsvinden naar de bewoners en dat de betrokkenheid van de bewoners bij de uitvoering wordt gegarandeerd.

Onderstaand een kort persverslag van de bijeenkomst.

“De sfeer was van meet af aan heel betrokken, wat ook al bleek uit de vele aanmeldingen. Tijdens de druk bezochte bijeenkomst gingen ruim 200 bewoners, instellingen en gemeente met elkaar in gesprek over de plannen die gemaakt gaan worden in het kader van de '40 wijken aanpak' van minister Vogelaar. Samen met de inwoners wil de gemeente komen tot een wensenlijst voor de minister die klinkt als een klok.

Na een plenair gedeelte gingen de aanwezigen in verschillende kleinere groepen uiteen om

oplossingen te bedenken voor problemen in de wijk. Daarbij bleek dat de bewoners duidelijk een visie hebben over de toekomst van Nieuwland.

De aangedragen ideeën worden verder uitgewerkt en aan minister Vogelaar voorgelegd. De Nieuwlanders zullen intensief betrokken worden bij het vervolgproces. Klagers waren tijdens de avond in de minderheid. Natuurlijk kwamen de nodige minpunten aan de orde, maar wel met een constructieve ondertoon. 'Nieuwland is vooral een pechwijk', zei één van de bewoners. 'maar het is een nu al óók een mooie wijk die een prachtwijk moet worden.'

Specifieke inbreng en betrokkenheid

Naast de inbreng van bewoners zijn nog andere activiteiten ondernomen om de betrokkenheid bij het ontwikkelen van het wijkactieprogramma te bevorderen. In dat kader zijn deelsessies georganiseerd t.b.v. ondernemers in de wijk, zijn de moskee en scholen bezocht om de betrokkenheid van allochtonen en het onderwijs in de wijk te vergroten. Ook jongeren zijn gevraagd om met ideeën te komen.

2.2. Schets problematiek per thema en voorstel aanpak

Focus 1: Achter de voordeur

Het thema “Achter de voordeur” is op de bewonersbijeenkomst op 5 juli wel aan de bewoners (plenair) gepresenteerd maar, vanwege de hieraan ten grondslag liggende individuele problematiek, niet afzonderlijk besproken. De keuze voor het thema wordt breed ondersteund.

Het thema “achter de voordeur” heeft betrekking op alle 5 in het actieplan “Van Aandachtswijk naar Krachtwijk genoemde “vingers” (aanpak “Achter de voordeur” is gekoppeld aan de 4 stijgingsroutes wonen, werken, leren en integreren, veiligheid is gerelateerd aan de aanpak van ‘huiselijk geweld’)

Schets problematiek

Vanuit het netwerk van in Nieuwland werkzame professionals (o.a. huisartsen, maatschappelijke dienstverlening Nieuwe Waterweg, sociale dienst en schuldhulpverlening, woningbouwcorporatie Woonlus en het basisonderwijs) wordt aangegeven dat er in Nieuwland sprake is van een meer dan gemiddelde sociale problematiek. Ook vanuit het algemeen maatschappelijk werk wordt aangegeven dat in Nieuwland sprake is van een bovenmatige problematiek op financieel gebied, huisvestingsproblemen, relatie ouder – kind en geweld. Dit beeld wordt bevestigd door de ervaringen

van het schoolmaatschappelijk werk (bovenmatig aanwezig zijn van opvoedingsproblemen, hulpvragen voor problemen binnen het gezin).

Vanuit het casemanagement Jeugd wordt daaraan nog toegevoegd dat 35% van de aangemelde jongeren uit Nieuwland komt. Daarbij zijn 57% van de aangemelde gezinnen van allochtone afkomst. Het aantal aanvragen voor schuldhulp in Schiedam bedroeg in 2006 ruim 700. Daarvan kwamen er 250 (36%) uit Nieuwland. De grote vraag om schuldbemiddeling in Nieuwland is voor de instantie Project Schuldhulpverlening inmiddels aanleiding geweest om in Nieuwland spreekuur te gaan draaien.

Noodzaak effectieve ketenaanpak

Op basis van een analyse en gesprekken met professionals in de wijk is als één van de belangrijkste actiepunten opgenomen de problematiek “achter de voordeur”.

Gebleken is dat er bij verwijzers grote behoefte bestaat aan een totaalpakket aan hulpverlening en heldere afspraken over de inzet. Ook de klanten zijn gebaat bij een eenduidige aanpak.

Heel vaak blijkt namelijk dat burgers/klanten meerdere problemen hebben die soms wel en soms niet opgepakt worden door meerdere instellingen. Daarnaast komt het voor dat deze mensen in het geheel niet bereikt worden door de hulpverlening omdat zij geen kennis hebben van de diverse mogelijkheden voor hulpverlening en ondersteuning. Verder blijkt dat verwijzers merken dat zij hun klanten of patiënten wel verwijzen naar hulpverlenende instanties maar dat vaak blijkt dat de problematiek niet wordt opgepakt of dat de klant niet “aankomt” bij de hulpverlening. Tenslotte geven huisartsen aan dat de leefsituatie van hun patiënten van grote invloed is op het probleemoplossend vermogen. Is er een stabiel fundament dan is het probleemoplossend vermogen groter dan wanneer er sprake is van een onrustige, onveilige en niet gelukkige leefsituatie.

In een bijdrage van de huisartsengroep Damzicht wordt onder meer aangegeven dat zij ervaren dat de mensen in achterstandswijken regelmatig kampen met verschillende problemen tegelijk op het gebied van huisvesting, schulden, werkloosheid, problemen van geweld, relatieproblemen. Omdat er voor genoemde problemen vaak geen oplossing is, vertaalt stress, die dit oproept, zich in lichamelijke en psychische klachten. Men stuit daarbij op problemen als:

- *Taalbarrière, taboes- eerst uitgebreid onderzoek willen bij een specialist alvorens te geloven dat er een sociaal probleem ten grondslag ligt aan de lichamelijke klacht.*
- *Niet het vermogen bezitten om meer of minder complexe problemen in het dagelijks leven adequaat op te lossen*
- *Onoplosbaarheid van problemen als huisvesting, schulden, werkloosheid*
- *Problemen met verwijzen: wie? ,wachtlijsten, nieuw vertrouwen in nieuwe hulpverleners etc.*
- *Verslaving en huiselijk geweld*
- *Opvoedingsproblemen.*

Bovenstaande noties geven aan dat het van groot belang is om een hulpverleningsstelsel te creëren dat in staat is om mensen met problemen goed en in een vroegtijdig stadium te bereiken.

We willen in Nieuwland bereiken dat problemen direct aangepakt worden op basis van een individuele benadering. Dit doen we door *eropaf* te gaan. De bewoners van Nieuwland moeten zien dat het ons (gemeente en professionals) menens is. Burgers moeten niet buiten de samenleving staan maar er weer aan meedoen. Vanuit deze opgave is het van groot belang dat instellingen niet langs elkaar heen werken maar samenwerken. Het lijkt allemaal makkelijk gezegd maar het is tot nu toe zeer moeilijk geweest om hulpverlening goed te coördineren. De gemeente gaat de uitdaging aan om deze intermediaire rol in te vullen en partijen te binden aan nieuwe samenwerkingsarrangementen. Samenwerking en coördinatie tussen de verschillende hulpinstanties (ketenaanpak) is gewenst.

Verbinding aanpak “Achter de voordeur” met bestaande sociaal beleid in Nieuwland

De aanpak “Achter voordeur” is een aanvulling op het in Nieuwland in uitvoering zijnde bestaande sociale beleid. De aanpak zal hiermee verbonden worden. Daarnaast zijn er dwarsverbanden naar de 3 andere thema’s van het wijkactieprogramma Nieuwland.

Vertrekpunten aanpak

1. aanpak “achter de voordeur” is een ontwikkeltraject. Dat wil onder meer zeggen dat we als gemeente in eerste instantie zelf onze koers bepalen (bijv. wel/niet de regie), maar het wel samen moeten ontwikkelen met andere instellingen waarvan sommige instellingen door ons

gesubsidieerd worden en anderen autonoom zijn. Ook speelt mee dat de zorgketen weer heel anders is georganiseerd als de justitieketen.

2. Het concept “achter de voordeur” is een concept waarin toegewerkt wordt naar een volledige sluitende aanpak die zowel de zorg-, de justitie- als de zorgketen in het onderwijs omvat.
3. Een groot aantal instellingen beweegt zich op dit terrein zoals corporaties, politie, maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, welzijn, werk en inkomen, schuldhulpverlening, onderwijs, jeugdzorg, ggz., huisartsen.
4. Het is een ingewikkeld veld waar veel in beweging is. Ook daar moeten we rekening mee houden. Neem bijvoorbeeld de ontwikkeling rond de Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's) in de regio (ieder kind wint). Dat moet ons niet blokkeren maar we moeten wel verstandig zaken met elkaar in verband brengen.
5. Erkend en herkend wordt dat de buurtschool en een (welzijns)voorziening “achter de voordeur” raakvlakken met elkaar heeft. De burger moet niet in de war gebracht worden welke functies waarvoor dienen en waar je dan moet zijn. Ook hier geldt dat er goed gekeken moet worden naar “wat waar hoort”.

Stappenplan ontwikkeltraject:

1. De gemeente neemt de regie d.w.z. zij neemt het voortouw in deze ontwikkeling als proceseigenaar. Hierin zijn 2 trajecten te onderscheiden t.w. 1. beleidsontwikkeling 2. uitvoering van het project “achter de voordeur”.
2. In dat kader wordt een aanpak voorgestaan waarbij outreachend werken (eropaf) als leidend wordt beschouwd.
3. Bij de ontwikkeling van deze methodiek wordt gebruik gemaakt van goede voorbeelden in het land (Enschede en de daarmee vergelijkbare zogenaamde Dosa/Gosa aanpak in onze regio).
4. Als de gemeente de regie neemt bij de uitvoering, en dat ligt eigenlijk in de rede mede gezien de CJG ontwikkeling, dan betreft dat m.n. de procescoördinatie.
5. De gemeente stelt een procescoördinator aan die een goed functionerend team van specialisten om zich heen verzamelt vanuit de verschillende instellingen.
6. De werkwijze kenmerkt zich door de **niet vrijblijvendheid**. Instellingen die meedoen moeten bereid zijn om te investeren in nieuwe werkmethoden. In af te sluiten protocollen zal dit worden vastgelegd.
7. Op basis van meldingen (door huisartsen, bewoners, instanties) wordt bepaald welke meldingen direct moeten worden opgepakt.
8. In multidisciplinair verband wordt bepaald wie er het meest adequaat op af kan en wordt daarmee probleemhouder. De probleemhouder vertegenwoordigt dan alle instellingen die meedoen in het wijkzorgteam.
9. Wanneer sprake is van minder ernstige problemen (geen multiproblematiek, maar slechts problematiek op een beperkt aantal leefgebieden) dan wordt een tweede spoor gevolgd d.w.z. de problematiek wordt aangekaart bij een instelling waarbij er een garantie wordt verwacht dat er in ieder geval actie wordt ondernomen (dus ook eropaf).
10. Het wijkzorgteam werkt vanuit 1 locatie in Nieuwland. Als minimum is het van belang dat deze uitvalsbasis in ieder geval het zenuwcentrum is, waar hulpverleners elkaar makkelijk kunnen ontmoeten in het kader van casusbespreking of bilateraal contact.
11. Deze uitvalsbasis kan eveneens dienen als meldpunt van signalen (wellicht info en adviespunt) en registratiepunt.
12. In het kader van het ontwikkeltraject maar ook de wens om een vliegende start beginnen we met die instellingen die bereid zijn mee te ontwikkelen in het concept. Stap voor stap willen we dan toegroeien naar een zo breed mogelijk concept waarin in de volle breedte gewerkt kan worden.

Beeld van de effectieve aanpak:

- Multi-problemen worden beter opgepakt vanwege de integrale benadering.
- Tegengaan van versnippering in hulp, dienstverlening en strafuitvoering.
- Gevolg hiervan is dat elke burger in Nieuwland met ernstige sociale problemen in beeld is, een traject krijgt aangeboden en wordt gevolgd.
- Beter samenwerken van professionals vanuit verschillende invalshoeken, waardoor de burger beter wordt geholpen bij het oplossen en voorkomen van grote sociale problemen.

- Beter zicht op de knelpunten in de keten, de efficiency en de effectiviteit, zodat een beter beleid kan worden gevoerd.
- Een betere aanpak van de harde kern in de bijstand, met meer uitstroom kansen.

Procesafspraken

De gemeente neemt op basis van de vertrekpunten en het stappenplan het initiatief om, via het aanstellen van een gemeentelijke procescoördinator, op korte termijn te komen tot een effectieve ketenaanpak "Achter de voordeur". Insteek is daarbij om de aanpak "Achter de voordeur" te koppelen aan het bestaande sociale beleid en de ontwikkelingen in het kader van de Wmo. Daarnaast dient te worden geanticipeerd op de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin (met de bundeling van de functies Jeugdgezondheidszorg, de schakels met het Bureau Jeugdzorg en de Schoolzorgstructuur) en de routes voor sociale stijging (bijv. het werkveld werk en inkomen). Daarnaast is de insteek om al werkende weg de aanpak te ontwikkelen en zorg te dragen dat de gemeentelijke procescoördinator in een beperkt aantal gevallen ook zelf gezinnen bezoekt (t.b.v. de "ervaringsdeskundigheid en affiniteit met de problematiek). Budgettaire ruimte dient vrijgehouden te worden om benodigde dienstverlening (tijdig) in te kunnen kopen. Aansturing gedurende het ontwikkeltraject vindt plaats via een bestuurlijke stuurgroep waarvan de voor "welzijn" en "wijkontwikkeling" verantwoordelijk wethouders deel uitmaken. De afdeling "Welzijn" is verantwoordelijk voor het ontwikkeltraject. Procesafpraak: op 1 januari 2008 is een convenant ondertekend tussen gemeenten en betrokken partners over de sluitende ketenaanpak "Achter de voordeur" in Nieuwland.

Voorlopige prestatieafspraken:

- Korte termijn: Oppakken van x aantal probleemgezinnen in het kader van een pilot
- Middenlange termijn: realisatie effectieve ketenaanpak "achter de voordeur"
 - oppakken van .. (probleem)gezinnen (meer/enkelvoudige problematiek) per jaar

Raming kosten 2008 – 2015 en bijdrage Rijk

Vooralsnog worden voor de periode 2008 – 2015 de totale kosten geraamd op € 10 - € 14 miljoen. De gevraagde bijdrage aan het Rijk bedraagt €

Focus 2: werken en leren in de wijk

Het thema "werken en leren in de wijk" heeft betrekking op 3 "vingers" (werken, leren en integreren) van het actieplan "Van Aandachtswijk naar Krachtwijk".

Analyse

"Werken"

Economische functies in de wijk

In Nieuwland zijn 243 bedrijven en instellingen gevestigd. Dit brengt in totaal 3.940 arbeidsplaatsen met zich mee (gegevens 1-1-2006).

De meeste arbeidsplaatsen (3.123) zitten in de sector openbaar bestuur, onderwijs en gezondheidszorg, vervolgens in de zakelijke dienstverlening met 476 werkzame personen in 78 vestigingen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat een belangrijk deel van deze werkgelegenheid gesitueerd is langs de 's-Gravelandseweg (periferie Nieuwland). Dit gebied wordt door bewoners minder herkend als onderdeel van Nieuwland.

De detailhandel is goed voor 148 werkzame personen in 43 vestigingen. Ten slotte zijn er de sectoren overige handel en horeca (62 arbeidsplaatsen in 25 vestigingen), bouwnijverheid (55 arbeidsplaatsen in 27 vestigingen) en de sector landbouw en industrie (76 arbeidsplaatsen in 12 vestigingen). Hierbij moet worden opgemerkt dat deze bedrijven fysiek vaak niet in de wijk zitten. De eigenaar staat dan met zijn bedrijf ingeschreven op zijn huisadres in Nieuwland.

Het economisch perspectief van de instellingen op het gebied van openbaar bestuur, onderwijs en zorg is goed, mede dankzij de strategische en gunstige ligging van Nieuwland t.o.v. binnenstad en voor wat betreft voorzieningen openbaar vervoer (o.a. metro) en route door de stad (stadsas). Met name de educatieve en zorginstellingen brengen levendigheid met zich mee en het zijn kwalitatief goede stadsvoorzieningen waar ook de bewoners van Nieuwland van profiteren. Dat wordt nog

vergroot wanneer in 2008 het nieuwe streekziekenhuis zich zal vestigen in Nieuwland. De detailhandel concentreert zich op de Mgr Nolenslaan en de Parkweg (zuid). De Nolenslaan heeft ca 8 jaar geleden een facelift gekregen en heeft een actieve winkeliersvereniging. De Parkweg heeft te maken met leegstand, achterstallig onderhoud en heeft geen actieve winkeliersvereniging. Deze 2 winkelstraten voorzien in de dagelijkse (en soms ook niet dagelijkse) behoeften van de Nieuwlandbewoners. We verheugen ons over het feit dat daar diverse allochtone ondernemers gevestigd zijn die een goede onderneming voeren wat overigens niet wegneemt dat er ook ondernemers zijn gevestigd die ondanks hard werken weinig inkomsten hebben waardoor zij een marginaal bestaan hebben. De aansluiting van de Parkweg aan de Nolenslaan moet worden verbeterd want vanuit de beide straten is niet meteen duidelijk dat er nog een 2^e winkelstraat is. Het perspectief van de Parkweg is veel minder goed dan die van de Nolenslaan (zie voornoemde redenen). Gezien de ligging van de Parkweg richting binnenstad (en de leegstand in Spinhuispad) is het van groot belang om een economische impuls aan deze winkelstraat te geven.

Kansen

Kansen op versterking van de wijk economie liggen via het binnenhalen van 'trekkers', te denken valt aan toonaangevende allochtone ondernemers.

Kansen zijn er ook in het kader van de stimulering van ondernemerschap. Het percentage ondernemers in Nieuwland ligt boven het gemiddelde van Schiedam. Dit geldt zowel voor de niet-westers allochtone ondernemers (46% van alle ondernemers in Nieuwland) als voor de autochtone ondernemers (43% van alle ondernemers in Nieuwland). Het percentage startende ondernemers, zowel voor de niet-westerse allochtone als de autochtone ondernemers, ligt boven de gemiddelden voor heel Schiedam.

Sociaal-economische positie en arbeidsmarktparticipatie

De ontwikkelingen zijn de afgelopen jaren in Nieuwland positief geweest maar is er nog wel sprake van achterstanden. Dat blijkt uit een aantal cijfers.

De werkloosheid is de afgelopen jaren wel fors gedaald (sterker dan het stedelijk gemiddelde) maar vergeleken met de stad nog relatief hoog is (5,8% voor de stad, 9,7% voor Nieuwland). Hetzelfde geldt ook voor het gemiddeld besteedbaar inkomen. Het gemiddelde besteedbaar inkomen is gestegen maar blijft achter bij het gemiddelde besteedbaar inkomen voor de hele stad (€ 16.500 Nieuwland, € 18.2000 stad). Ook het opleidingsniveau blijft achter. In Nieuwland heeft 62% een laag opleidingsniveau t.o.v. 47% in de stad. Van het aantal bijstandsuitkeringen (2100 hele stad) komt een derde uit Nieuwland.

"Leren"

In het onderwijs zijn in Nieuwland de afgelopen jaren de nodige stappen gezet om tot een structurele verbetering te komen. Genoemd kunnen o.a. worden: de voor- en vroegschoolse educatie, de komst van de brede scholen en de aanpak van de voortijdige schoolverlaters. Toch blijkt uit de cijfers dat 'spijbelen' en 'schoolverzuim' in Nieuwland relatief vaker voorkomt (zie bijlage 1).

Voor het schooljaar 2005- 2006 bedroeg het percentage voortijdig schoolverlaters 11% (103 leerlingen op een totaal van 1092, bron OC&W 2007).

Door het Jeugdinstituut van de VU A'dam is in 2007 onderzoek gedaan naar het jongerenwerk in Schiedam.

In het onderzoek is er een onderscheid gemaakt naar oplopende categorieën:

Preventie categorie (70% in Nederland, 28,4 % in Schiedam)

Risicogroep (25% in Nederland, 65% in Schiedam)

Licht criminele jongeren (4% in Nederland, 5,6% in Schiedam)

Harde kern (1% in Nederland, 1% in Schiedam)

Op basis van het onderzoek is in Schiedam de risicogroep jongeren veel sterker vertegenwoordigd waarbij relatief veel risicojongeren in Nieuwland woonachtig zijn.

Daarnaast wordt in het onderzoek aangegeven dat er in in Nieuwland 4591 0-24 jarigen zijn, waarvan 998 in de leeftijd 12-17.

Het onderzoek geeft aan dat om aan de behoefte aan begeleide vrijetijdsbesteding te voldoen het professioneel jongerenwerk in Nieuwland fors versterkt dient te worden.

De kiem voor toekomstige werkloosheid wordt veelal op jonge leeftijd gelegd. Daarom is het noodzakelijk dat reeds op jonge (0 – 4 jaar) leeftijd aandacht is voor de ontwikkeling en kansen van

kinderen. Daarnaast zal “spijbelgedrag” en het “schoolverzuim” (12 – 18 jaar) moeten worden aangepakt en zal er meer aandacht moeten komen voor de begeleiding en ontplooiing van kinderen/jongeren (4 – 18 jaar).

De aanpak “Werken en leren in de wijk”

Vertrekpunt voor de uitwerking van het onderstaande actieprogramma vormen de door bewoners op 5 juli en ondernemers op 1 augustus gedane voorstellen. Het actieprogramma is een synthese van bewoners- en ondernemersvoorstellen, bijdragen partners en het gemeentelijk beleid (verwoord in bijdragen gemeentelijke afdelingen).

Werken

Maatregelen versterking wijk economie Nieuwland

Aanpak gericht op een versterking van de winkelgebieden Parkweg Zuid-, Parkweg Midden en Nolenslaan

In een integrale aanpak te samen met betrokken ondernemers en winkeliers wordt de kwaliteit van de betrokken winkelgebieden verbeterd. Hiertoe wordt een “winkelstraatmanager Nieuwland” aangesteld die te samen met de betrokken ondernemers, winkeliers, commerciële vastgoedeigenaren, partners en bewoners de uitvoering ter hand zal nemen. De op 1 augustus door ondernemers gedane voorstellen c.q. gemaakte opmerkingen worden in de aanpak betrokken.

De aanpak behelst een groot aantal maatregelen:

- verbetering fysieke kwaliteit, en ontsluiting van de betrokken winkelgebieden;
 - koppeling met voorstellen ondernemers 1 augustus
- aanpassing branchering (bijv. “tropische zone” winkelgebied Parkweg Zuid);
 - acquisitie nieuwe toonaangevende (allochtone) ondernemers
- toepassing economische kanszones (bijdrage in investeringskosten, opknappen panden tot maximaal 30%)
- onderzoek mogelijkheden “gratis” parkeren winkelgebieden
- toepassing microkredieten;
- aanpak leegstand ;
 - koppeling met voorstellen ondernemers 1 augustus
- verhoging aantal winkeliers aangesloten bij winkeliersvereniging
- uitvoering kleinschalige projecten gebaseerd op samenwerkingsverbanden tussen praktijkscholen (vo-scholen), ondernemers, gemeente en Woonplus gericht op het opknappen van de fysieke kwaliteit van de openbare ruimte en panden;
- Bestrijding overlast jongeren en aanpak leefbaarheidsproblemen (wordt bij het thema “Wonen en veiligheid” uitgewerkt);
 - koppeling met voorstellen ondernemers 1 augustus
- Realiseren van een politiewinkel op de Nolenslaan
 - team wijktoezicht en veiligheid met handhavingsbevoegdheid
 - extra wijkagent

Een fonds vastgoedontwikkeling en revitalisering winkelgebieden Parkweg, Nolenslaan wordt door de gemeente in het leven geroepen t.b.v. de aanpak van de leegstand van panden en het opknappen van panden, huurgewenning, alsmede de verbetering van de fysieke kwaliteit van de winkelstraten. Particuliere instellingen (Rabobank, beleggers) worden gevraagd ook in dit fonds te participeren. Benodigd is een minimaal startkapitaal van € 15 miljoen euro.

Aandachtspunt: relatie met binnenstad

Nieuwland grenst aan de binnenstad. Bij de uitwerking van de bovenstaande maatregelen dient de relatie met de binnenstad voorname aandacht te krijgen. Het betreft o.a de volgende punten:

- de doorgangsroute via de Brandersbuurt (nu veel leegstand, onaantrekkelijke verbindingsroute);
- gelet op het grote aantal leegstaande panden in de binnenstad zouden instrumenten die voor Nieuwland beschikbaar komen (zoals bijv. de effectieve aanpak van leegstaande panden en toepassing van economische kanszones) ook ingezet moeten kunnen worden in de binnenstad.

Stimulering ondernemerschap

Inzet is het stimuleren van ondernemerschap via de inzet van microkredieten, eventueel startersubsidies, huurgewinning, economische kanszones en het faciliteren bij het vinden van geschikte huisvesting. Daarnaast wordt in de startfase advisering/begeleiding aangeboden. Reeds door de gemeente ontwikkelde instrumenten zoals het ondernemersloket en de stichting Mentor (startersbegeleiding) worden hierbij ingezet.

Via de inzet van de winkelstraatmanager kan ook ondersteuning gegeven worden om “grijs ondernemerschap” te transformeren in “wit” ondernemerschap. In persoonlijke ontwikkelingssessies kunnen de “grijze ondernemers” geholpen worden hun zakelijke ideeën en sociale vaardigheden verder te ontwikkelen t.b.v. zelfstandig ondernemerschap.

Opzet kringloopbedrijf

Onder de voorwaarde dat, hiervoor voldoende ruimte beschikbaar is (2000 m2) zal in Nieuwland een start gemaakt worden met de opzet van een kringloopbedrijf.

Prestatieafspraken 2008 – 2015

- in 2015 zijn de winkelgebieden Parkweg Zuid-, Parkweg Midden en Nolenslaan fysiek opgeknapt en aantrekkelijke winkelgebieden geworden;
- is de leegstand opgeheven;
- is de omzet in 31-11-2015 met 15% gestegen t.o.v. 31-12-2007;
- 10 microkredieten per jaar t.b.v. startende ondernemers;
- in 2015 is het aantal ondernemers in Nieuwland met 60% toegenomen t.o.v. 31-12-2007;
- opzet kringloopbedrijf

Aanvullende wetgeving

Rijk dient wetgeving te realiseren op basis waarvan de leegstand effectief kan worden aangepakt. Zonder deze wetgeving is het niet mogelijk om voor de betrokken winkelgebieden tot een effectieve aanpak van de leegstand te komen (dit is voorbehoud voor het realiseren van prestatieafspraken) Het betreft wetgeving waarbij eigenaren die panden vanwege speculatieve doeleinden leeg laten staan c.q. onderhands doorverkopen onteigend kunnen worden vanwege het algemeen maatschappelijk belang. Aan betrokken eigenaren moeten forse boetes kunnen worden opgelegd.

Afspraken landelijk niveau met VNO/maatschappelijk betrokken ondernemers

Daarnaast vragen wij aan het Rijk om met het VNO/NCW maar ook met grote ondernemingen zoals Blokker, Albert Heijn, Rabobank e.a. nadere investeringsafspraken te maken t.b.v. de 40-wijkenaanpak. Op lokaal niveau kan hier vervolgens uitwerking aan worden gegeven.

Bevordering arbeidsmarktparticipatie

De centrale uitgangspunten in de bevordering van de arbeidsmarktparticipatie van de bewoners in Nieuwland vormt de arbeidsmarktparticipatie van jongeren en de vergroting van de effectiviteit van de in te zetten dienstverlening o.a. via toepassing van de methode “er op af”.

In Nieuwland wordt als onderdeel van het (culturele) ontmoetingscentrum (zie thema “Ontmoeten in de wijk”) een uitvalsbasis opgezet.

Met behulp van deze uitvalsbasis kunnen consulenten van de gemeentelijke afdeling Werk&Inkomen, het UWV en het CWI, als voorpost van het bedrijfsverzamelgebouw CWI Nieuwe Waterweg Noord, in de wijk Nieuwland contacten onderhouden met andere hulpverleners, die ook van deze uitvalsbasis gebruik maken, en van daaruit de wijk ingaan. Deze consulenten werken dus nauw samen en wel op basis van de methode “er op af” d.w.z. jongeren en werkloze Nieuwlanders worden actief benaderd!

Van deze uitvalsbasis maken vanuit de gemeente in ieder geval deel uit:

- een werkmakelaar (koppeling banen aan werkzoekenden)
- een vooruitgeschoven post van het steunpunt vrijwilligerswerk Schiedam

Daarnaast kunnen medewerkers van de formulierenbrigade daar ook worden geplaatst als voorpostfunctionarissen schuldhulpverlening.

Uitgangspunt is dat de bevordering van de arbeidsmarktparticipatie, bijv. bij de inzet van

stageplaatsen c.q. participatiebanen gekoppeld wordt aan projecten die bijdragen aan een verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte c.q. de leefbaarheid in de wijk.

In de bovengenoemde voorziening zijn de ondernemers, partners (in hun rol als werkgever in Nieuwland) nauw betrokken. Afspraken met ondernemers in het kader van het reeds afgesloten Lokaal Sociaal Akkoord zullen hiervoor (ook) worden benut.

In het ontmoetingscentrum dient "inburgering" speciale aandacht te krijgen. 46% van de inburgeringsplichtigen zijn Nieuwlanders. Speerpunt is de verbetering van het rendement van de inburgeringsprogramma's via:

- duale trajecten: focus inburgering wordt gericht op het verkrijgen van werk;
- verbetering informatievoorziening inburgering (o.a. plaatsing informatiezuilen);
- koppeling inburgering aan "ontmoetingsprogramma's tussen Nieuwlanders" (wordt in het thema "ontmoeten in de wijk" nader uitgewerkt).

Prestatieafspraken 2008 – 2011

- 50 participatiebanen banen t.b.v. schoon en heel Nieuwland (groene brigade opererend vanuit uitvalsbasis);
- 20% van de werklozen Nieuwland wordt weer naar de arbeidsmarkt bemiddeld;
- jongeren zijn speerpunt in de prestatieafspraken:
 - in kader lokaal sociaal akkoord komen er 150 stage- en werkervaringsplaatsen voor jongeren uit Nieuwland;
 - 50 jongeren zonder diploma worden gestimuleerd om alsnog een arbeidsmarktkwalificerende opleiding te volgen;
 - iedere jongere heeft een eigen stagebegeleider;
 - aan 20 hangjongeren wordt de mogelijkheid geboden om in groepsverband een ambacht te leren (vergelijkbaar met het "Challenge"- project voor jongeren in Maassluis)
 - 50 stageplaatsen worden binnen de wijk gevonden;
- verhoging rendement inburgering met als resultaat een grotere maatschappelijke en arbeidsparticipatie;

Verruiming wetgeving en mogelijkheden inzet fonds Werk en Inkomen c.q. inburgeringsgelden

- verruiming regelgeving werken met behoud van uitkering (t.b.v. het langer dan 6 maanden op een participatiebaan te kunnen werken)
- inzet gelden fonds Werk en Inkomen ook voor stageplaatsen, werkervaringsplaatsen jongeren zonder bijstanduitkering (participatiefonds);
- Bijdrage (financieel en anderszins) aan het wegnemen van de armoedeval waarin werkzoekenden in sommige gevallen terecht komen wanneer zij weer gaan werken.
- Verruiming regelgeving (inclusief de bekostiging van activiteiten) inburgering waardoor inburgering gekoppeld kan worden aan "ontmoetingsactiviteiten" c.q. het cursusaanbod flexibeler kan worden aangeboden:

Inzet UWV en CWI in achterstandswijken

- Rijk dient op landelijk niveau afspraak te maken over de extra inzet in de "uitvalbasis" van UWV en CWI in de 40-wijkeraanpak t.b.v. de aanpak van de werkloosheid. Indien op landelijk niveau geen afspraak gemaakt wordt maakt Schiedam een voorbehoud over de invulling in Schiedam van extra inzet door UWV en CWI in de uitvalbasis in Nieuwland.

Aanpak Leren in Nieuwland

De aanpak is gericht op het realiseren van een levensloop gerichte en sluitende aanpak voor kinderen/jongeren gericht op de invulling van de ontwikkelingsvoorwaarden gezond en veilig opgroeien, talenten ontwikkelen, goed voorbereid zijn op de toekomst. Het betreft de leeftijdscategorieën 0-4 jaar, 4- 12 jr, 12 – 18 jr, 18 – 23 jr.

De algemene maatregelen zijn:

- opzet van een buurtschool (zie thema "ontmoeten in de wijk");
- opzet van brede scholen in het voortgezet onderwijs (m.n. het VMBO)
- toepassing van informatiezuilen (o.a. over inburgering, wonen, werken, leren, veiligheid) in scholen/wijkcentra (Dreesplein/te realiseren ontmoetingscentrum), consultatiebureau, moskee, steunpunten bibliotheek/educatie
- openstelling scholen in de avonden, bijv. voor cursussen volwassenen of allochtone ouders;

- anticiperen op vestiging centrum jeugd en gezin (zie ook thema “achter de voordeur”)
- inspelen en stimuleren van (reeds ondernomen) ouderinitiatieven om kinderen naar de dichtstbijzijnde school te sturen en niet naar een “witte school”buiten de wijk (tegenaan segregatie);
- uitbreiding sport-, spel- en culturele voorzieningen (zie thema “ontmoeten in de wijk”)
- forse uitbreiding van de inzet van professionele begeleiding in het kader van de vrijetijdsbesteding en het professioneel jongerenwerk;
- realiseren van een ontmoetingsplaats/centrum jongeren (zie thema “ontmoeten in de wijk”)
- laagdrempelig cursusaanbod (voorzieningen op bijv. brede scholen) waarbij ouders/inburgeraars, met verschillend taalniveau, bij elkaar gezet kunnen worden en aan een dezelfde cursus kunnen deelnemen;

De specifieke maatregelen per leeftijdscategorie zijn:

0-4 jaar

- sluitende aanpak 0 – 4 jarigen (met afstemming kinderopvang, peuterspeelzalen en vve);
- vergroting doelgroep bereik vve (GSB-doelstelling nu: bereik vve 58%) naar 100% (regeerakkoord: 100% bereik vve in “40 aandachtswijken” van minister Vogelaar).

4 - 12 jaar

- toepassing (pilot) verlengde leertijd voor de aanpak van taal- en leerachterstanden;
- aanbieden opvoedingsondersteuning voor ouders;
- aanbieden van extra sport- en culturele activiteiten vanuit het basisonderwijs (i.s.m. sportverenigingen en culturele verenigingen, wordt in thema “ontmoeten in de wijk” nader uitgewerkt);

12-18 jaar

- opsporing spijbelaars en voortijdig schoolverlaters (in kader leerplicht en in relatie met casemanagement, aanpak achter de voordeur);
- samenwerkingsprojecten en vo-scholen (praktijkonderwijs) met ondernemers, winkeliers en partners in Nieuwland (t.b.v. praktijkonderwijs en een beter Nieuwland);
- opvang hangjongeren (waaronder leerplichtige thuiszitters);
- maatschappelijke stages jongeren in Nieuwland;
- pilot rebound centre 16- i.s.m. Vlaardingen en Maassluis (tijdelijk opvang van jongeren die uitgevallen zijn in het onderwijs);
- lesgeven in het vak “ondernemerschap” op de VMBO en MBO-scholen in Nieuwland;
- cursussen hoe om te gaan met geld op de 5 VO-scholen;
- toezien op de uitvoering en handhaving van het project “veilige school” op de 5-Vo scholen in Nieuwland.

18 – 23 jaar

- inzet RMC-scouts voor opsporing van jongeren die onvoldoende gekwalificeerd zijn voor de arbeidsmarkt;
- leer-werktrajecten voor jongeren (i.s.m. het regionale jongerenloket):
 - (financiële) ondersteuning ondernemers i.v.m. de certificering van leerwerkplaatsen.

Betrokkenheid bewoners/ouders bij uitvoering

Als de bovengenoemde projecten in uitvoering gaan, wordt er per project –afhankelijk van het onderwerp - een kleine bewoners- of ouderengroep geformeerd, die inhoudelijk betrokken wordt en haar visie kan geven.

Prestatieafspraken 2008 - 2015

- realiseren buurtschool (zie thema “ontmoeten in de wijk”)
- 2 scholen zijn in de avonduren open voor laagdrempelige cursussen volwassenen en allochtonen,
 - jaarlijks nemen tenminste 50 bewoners deel aan cursusaanbod;
- toepassing (pilot) verlengde leertijd op brede scholen in Nieuwland;
- alle spijbelaars en schoolverzuimers (op basis van het cursusjaar 2004 – 2005 bedroeg het aantal vsv’ers in Nieuwland 103) worden teruggeplaatst in het onderwijs (GSB-doelstelling nu: 50% vsv’ers worden in 2009 teruggeplaatst in het onderwijs).

- 50 maatschappelijke stages in Nieuwland per jaar gericht op activiteiten die van Nieuwland een prachtwijk maken.

Aanpassing regelgeving

- verruiming onderwijsbudget (met geormeerde middelen) voor scholen die extra activiteiten/voorzieningen in het kader van het WAP Nieuwland aanbieden.

Raming totale kosten en bijdrage Rijk

De totale kosten voor de periode 2008 – 2015 worden geraamd op:

- versterking wijk economie Nieuwland	€ 24.800.000
- bevordering arbeidsmarktparticipatie	€ 18.200.000
- sluitende aanpak jongeren 0 – 23 jaar	€ 5.902.000

Totaal	€ 48.902.000

De gevraagde bijdrage van het Rijk is €

Focus 3: Wonen en veiligheid in de wijk

Vertrekpunt voor de uitwerking van het onderstaande actieprogramma vormen de door bewoners op 5 juli gedane voorstellen. Het actieprogramma is een synthese van de bijdragen van bewoners, partners en het gemeentelijk beleid (verwoord in bijdragen gemeentelijke afdelingen). De aanpak is uitgesplitst in 3 onderdelen. Het thema “Wonen en veiligheid” heeft betrekking op 2 vingers (wonen en veiligheid) van het actieplan “Van Aandachtswijk naar Krachtwijk”.

1. Kwaliteit van de woonomgeving

De herstructurering van Nieuwland levert zichtbaar resultaat op. Een aantal projecten is nog in volle gang en hierdoor is de wijk in beweging. Nieuwe woningen worden opgeleverd en op sommige plekken moet de bouw nog beginnen. Tevens zal onderzoek plaatsvinden naar de mogelijkheid of op de in de toekomst vrijkomende schoollocaties eengezinswoningen kunnen worden ontwikkeld. Hiermee kan dan het percentage aan (grondgebonden) eengezinswoningen worden verhoogd met als gevolg het verhogen van de koopkracht en differentiatie in deze wijk. De omgeving van de bestaande en toekomstige woningen is een belangrijk onderwerp voor zowel de bewoners als de in de wijk werkzame professionals. Op verschillende vlakken worden knelpunten gesignaleerd, waarbij voor een duurzame oplossing een extra investering noodzakelijk is.

De wijkbewoners hebben aangegeven op drie terreinen maatregelen in de woonomgeving te wensen. De woonomgeving moet schoner; minder zwerfvuil en beter onderhoud van het groen. Bewoners en professionals voeren schouwen uit om de knelpunten in kaart te brengen (= punt Collegewerkprogramma 2006 – 2010).

Door middel van buurtconciërges, uitlaatvoorzieningen voor honden en het laten opruimen door scholieren van hun eigen zwerfafval wordt de aanblik van de wijk een stuk aangenamer.

De kwaliteit van de woonomgeving wordt ook verbeterd door een investering in de Nolenslaan, een belangrijke winkelstraat die momenteel projectmatig wordt aangepakt. De Nolenslaan heeft de potentie om een belangrijke verbindingsroute in de wijk te worden. Om alle wensen van bewoners in dit project mee te nemen is er echter onvoldoende budget.

Leegstaande winkelpanden (met name in de Nolenslaan, aan de Parkweg en in het verlengde daarvan het Spinhuispad in de binnenstad) en gebrekkige straatverlichting geven een onprettig gevoel. Bewoners willen de leegstand teruggedrongen zien, bijvoorbeeld door de huur aan te passen en de straatverlichting te verbeteren.

Deze drie terreinen zijn verwerkt in de prestatiedoelstellingen die voor de kwaliteit van de woonomgeving zijn opgesteld. Enkele voorstellen van bewoners zijn hierin niet verwerkt. Het gaat daarbij om de parkeerproblematiek in de wijk, leegstand van winkelpanden, een gewenste rotonde op het verkeersplein 's-Gravelandseweg/Burgemeester Honnerlage Gretelaan en de verhouding tussen autochtone en allochtone bewoners – die meer in balans gebracht zou moeten worden. Op bepaalde plekken in de wijk is een tekort aan parkeer gelegenheid, momenteel wordt het parkeerbeleid herzien, waardoor op afzienbare termijn maatregelen zullen worden genomen. Hierbij wordt de aantrekkingskracht van de winkelstraten in Nieuwland (waar gratis geparkeerd mag worden) meegewogen. De leegstand van winkelpanden wordt in het hoofdstuk ‘maatregelen versterking wijk economie Nieuwland’ nadrukkelijk aan de orde gesteld. Ook het voorstel om het kruispunt aan de

's-Gravelandseweg om te vormen tot een rotonde zal niet worden uitgevoerd. Dit is nog wel een punt van aandacht gelet op de door bewoners op 5 juli aangegeven wens.

Spreiding van allochtone bewoners is niet aan de orde.

Prestatiedoelstellingen

Schoon en heel: bewoners Nieuwland zelf aan zet

In het collegewerkprogramma "Alle Schiedammers" is opgenomen dat experimenten worden uitgevoerd waarbij bewoners meer zeggenschap krijgen over de inzet van onderhouds- en wijkbudgetten. Eveneens opgenomen is om hierbij de representativiteit in het kader van de (wijk)budgetverdeling te bevorderen. In het kader van het Wijkactieprogramma Nieuwland zal gestart worden met een dergelijk experiment. Het experiment geldt voor de onderstaande maatregelen:

1. De beeldkwaliteit voor het groenonderhoud wordt op niveau A (haalbaarheid dient nog onderzocht te worden) gebracht.
In 2008 gebeurt dit langs de doorgaande routes, in de daaropvolgende jaren wordt de woonomgeving op niveau A gebracht. De gemeente heeft inmiddels extra geld beschikbaar gesteld om extra voorzieningen te treffen waar beeldkwaliteit niveau B niet wordt gerealiseerd (nagegaan dient te worden of er inderdaad extra geld beschikbaar is). Kosten: € 2.000.000.
2. Het zwerfvuil wordt aangepakt door in overleg met bewoners jaarlijks 20 extra afvalbakken te plaatsen in Nieuwland. In de communicatie rondom deze extra inzet wordt ook de aangescherpte controle door de Lichtblauwe Brigade aangekondigd. Een specifieke doelgroep voor deze communicatie is de schoolgaande jeugd. Kosten: € 500.000.
3. De buurtschouw wordt geprofessionaliseerd (= ook uitwerking resultaatverplichting Collegewerkprogramma "Alle Schiedammers") en tenminste 1 x per jaar in Nieuwland gehouden. Er wordt een budget beschikbaar gesteld van € 100.000 per jaar om kleine ongemakken te verhelpen. De bewoners die aan de buurtschouw deelnemen beschikken over een prijslijst van de maatregelen die daadwerkelijk tot de mogelijkheden behoren (vernield bushokjes en bekladde CAI-kastjes worden bijvoorbeeld niet uit dit budget opgeknapt). Kosten: € 120.000 per jaar.
4. In samenwerking met de reinigingsdienst wordt een experiment opgezet om bewoners meer zeggenschap over de inzet van de reinigingsdienst. In 2008 zal worden geëxperimenteerd met een wijkteam van reinigingsdienst Irado, dat tijd beschikbaar heeft om extra aandacht te besteden aan door bewoners gemelde vervuilde plekken, in 2009 wordt gestart met een werkwijze waarop bewoners een deel van de inzet van de reinigingsdienst bepalen. Kosten: € 500.000 per jaar.
5. Er worden tien hondenpoepbakken in de wijk geplaatst. De handhaving wordt eveneens aangescherpt. Kosten: € 50.000 per jaar.
6. De openbare verlichting in Nieuwland wordt op het niveau van het politiekeurmerk veilige woonomgeving gebracht. Kosten: € 800.000.
7. Nolenslaan
De projectmatige aanpak van de Nolenslaan loopt, maar het budget is niet voldoende om de wensen van bewoners te realiseren. Hieronder staan de aspecten van een opgevaardeerde variant van de aanpak van de Nolenslaan. Het uitgangspunt hierbij is dat de Nolenslaan een aantrekkelijke route door de wijk gaat vormen, waar ontmoeting en plezier in de woonomgeving worden gerealiseerd. De meerkosten van het project bedragen € 1.500.000.
 - a. De bestrating wordt conform de wens van bewoners op kwalitatief hoog niveau gebracht.
 - b. Onderhoudskwaliteit A wordt gerealiseerd.
 - c. De waterafvoer wordt verbeterd.
 - d. De verkeersveiligheid krijgt bijzondere aandacht, onder meer door een aparte rijstrook voor fietsers en een overzichtelijkere situatie voor automobilisten te realiseren.
 - e. De ondernemers op de Nolenslaan wordt voorgesteld met gemeente en politie samen te werken om een politiekeurmerk veilig ondernemen te verwerven.
 - f. Toezicht en handhaving op de Nolenslaan wordt breder ingezet.

2. Handhaving en toezicht

Naast de verloedering van de openbare ruimte zijn onveiligheidsgevoelens een groot probleem in Nieuwland. De groepen jongeren rond de metrostations roepen al dan niet terecht een dreigende sfeer op. De ontwikkelingen in Nieuwland zijn sinds de herstructurering is gestart positief, maar om daadwerkelijk de slag naar een veilig ervaren wijk te slaan, is een extra investering noodzakelijk. Door handhaving en toezicht te verbeteren, jongerenoverlast zichtbaar aan te pakken en de gelegenheid tot woninginbraken te beperken moeten deze onveiligheidsgevoelens tot een acceptabel niveau worden teruggebracht.

Vanuit de behoefte aan een prettige en veilige woonomgeving moeten verschillende maatregelen worden genomen. Deze maatregelen zijn als volgt samen te vatten.

1. Meer toezicht van politie, lichtblauwe brigade en buurtpreventieteams op plekken waar jongeren overlast veroorzaken en op onveilige (en onveilig ervaren) plekken. In 2009 zijn er twee goed functionerende (vrijwillige) buurtpreventieteams in Nieuwland. In de omgeving van de metrostations Parkweg en Troelstralaan wordt cameratoezicht ingevoerd.
2. Jongeren worden ondersteund door jongerenwerkers bij een zinvolle vrijetijdsbesteding, daar zijn ook faciliteiten voor nodig. Jongeren worden gestimuleerd deze faciliteiten mede vorm te geven. Wijkbewoners worden ondersteund bij het aanspreken van jongeren op hun gedrag.
3. Striktere handhaving van de regels, door politie en lichtblauwe brigade, maar ook door wijkbewoners onderling: het maken of vernieuwen van straatafspraken leidt tot elkaar aanspreken op gedrag. Een straat die straatafspraken maakt ontvangt €2000, te besteden aan straatactiviteiten. Doel is vijf straten per jaar.
4. Het politiekeurmerk veilige woonomgeving wordt jaarlijks in één bestaande buurt en in één (recente) nieuwbouwbuilt in Nieuwland toegepast à €120.000 per buurt. Huiseigenaren worden aangespoord om (zeker in de buurten met een keurmerk) hun eigen woning aan het politiekeurmerk veilige woning te laten voldoen.

Betrokkenheid bewoners bij uitvoering van de bovengenoemde maatregelen

Als de bovengenoemde projecten in uitvoering gaan, wordt er per project –afhankelijk van het onderwerp - een kleine bewonersgroep geformeerd, die inhoudelijk betrokken wordt en haar visie kan geven.

Prestatiedoelstellingen

Ad 1. In 2009 zijn er twee buurtpreventieteams, deze buurtpreventieteams worden door een professional ondersteund, kosten: €80.000 per jaar. Er komen vier buurtagenten bij voor Nieuwland. Het plaatsen van camera's kost per camera eenmalig €20.000 en jaarlijks €10.000 het bekijken van de beelden kost jaarlijks €300.000 in totaal. Per metrostation worden drie camera's geplaatst. De Lichtblauwe brigade krijgt een personele uitbreiding.

Ad 2. Twee FTE jongerenwerk, één FTE individuele jongerenbegeleiding, de faciliteiten worden in aansluiting op het overige aanbod in de wijk en in samenspraak met de jongeren uitgewerkt. De cursus jongeren aanspreken heeft jaarlijks vijftien deelnemers. De gemeente, politie en het jongerenwerk sluiten in 2008 een samenwerkingsovereenkomst.

Ad 3. Project straatafspraken wordt per jaar in vijf straten uitgevoerd.

Ad 4. Project Keurmerk Veilige Woonomgeving wordt per jaar in twee buurten uitgevoerd, huiseigenaren worden gestimuleerd deel te nemen. De woningen van Woonplus in een buurt met een politiekeurmerk worden onderzocht en (indien dit technisch mogelijk is) voorzien van het politiekeurmerk veilige woning.

3. Beatrixpark

Het Beatrixpark is een belangrijk onderdeel van Nieuwland. Niet alleen omdat het sterk stedelijke karakter van de wijk om een grote groenvoorziening vraagt, maar ook omdat het park kansen biedt voor integratie, het leggen van contacten en het verminderen van sociaal isolement. Het park heeft een ingrijpende opknopbeurt nodig om een veilig en prettig gebruik in de komende periode mogelijk te maken. Onderdeel van deze opknopbeurt is een ophoging, waarna faciliteiten en functies op de huidige behoeften kunnen worden ingericht.

Bij de verbetering van het park worden verbindingen gelegd met de rest van de wijk. Mogelijkheden zijn er onder meer op het gebied van werkgelegenheid, sport, cultuur en betrokkenheid (ook in relatie tot de toegankelijkheid van het park vanuit Nieuwland) van Nieuwlanders in de verbetering van het park.

De opknopbeurt omvat inzet op een zestal aspecten. In de eerste plaats moet de toegankelijkheid worden verbeterd, zodat de voorzieningen in het park beter bereikbaar zijn en de route veiliger wordt. Door voorzieningen als barbecuevelden en sportfaciliteiten uit te breiden wordt het gebruik gestimuleerd, hierbij is speciale aandacht nodig voor de integratie tussen verschillende groepen bezoekers. De sociale veiligheid vraagt om meer toezicht, het beheer moet overzichtelijker worden – het aantal paden en het intensief onderhouden deel van het park kunnen worden verminderd. Tot slot vragen bewoners om beter onderhoud.

Betrokkenheid bewoners bij uitvoering van de bovengenoemde maatregelen

Als de bovengenoemde projecten in uitvoering gaan, wordt er per project –afhankelijk van het onderwerp - een kleine bewoners- en ondernemersgroep geformeerd, die inhoudelijk betrokken wordt en haar visie kan geven.

Prestatiedoelstellingen

1. Toegankelijkheid
 - verbeteren viaduct;
 - verplaatsen van sportvelden van de west- naar de oostzijde van de Parkweg;
 - verplaatsen Parkweg, zodat er ook ruimte komt voor de sportvelden.
 - Onderzoek naar en uitvoering (indien het onderzoek dit aangeeft) van een extra ontsluiting/parkeergelegenheid van het Beatrixpark vanaf de 's-Gravelandseweg (te bezien in relatie tot te verwachten extra parkeerdruk in het plan “Over het water”
2. Gebruik
 - vergroten barbecueveld en aanleg van voorzieningen voor het barbecuen;
 - aanleg van meer functies en voorzieningen op het eiland mogelijk maken;
 - intensivering sportvelden;
 - aanleg van hardlooproutte/skateroute door het park.
3. Integratie
 - organiseren van activiteiten gericht op integratie;
 - gebruiksmogelijkheden beter afstemmen op verschillende doelgroepen (zie gebruik).
4. Sociale veiligheid
 - inzet toezichthouders;
 - aanleg camera's;
 - herziening padenstelsel.
5. Beheer
 - aantal paden verminderen en verbeteren kwaliteit van de paden;
 - deel van het park uit het (intensievere) beheer halen, door realisatie van groter wateroppervlak.

Raming totale kosten en bijdrage Rijk

De totale kosten voor de periode voor de periode 2008 – 2018 worden geraamd op:

- verbetering kwaliteit woonomgeving	€ 10.160.000
- versterken handhaven en toezicht	€ 7.570.000 + PM
- aanpak Beatrixpark	€ 2.000.000

Totaal	€ 19.730.000

De gevraagde bijdrage aan het Rijk is €

Focus 4: Ontmoeten in de wijk

Het actieprogramma is een synthese van de bijdragen van bewoners, partners en het gemeentelijk beleid (verwoord in bijdragen gemeentelijke afdelingen). Het thema “ontmoeten in de wijk” heeft betrekking op alle 5 vingers van het actieplan “Van Aandachtswijk naar Krachtwijk”. De vingers “wonen”, “leren” en “integreren” zijn verbonden met de uitwerking van het thema “ontmoeten”. De vingers “werken” en “veiligheid” zijn verbonden met de in het ontmoetingscentrum te realiseren “uitvalsbasis” (toepassing “er op af” methode bestrijding werkloosheid en aanpak jongerenoverlast).

Uitwerking

De bewoners van Nieuwland vertegenwoordigen samen 61 landen van herkomst. Uit internationaal onderzoek [noot: E pluribus unum: diversity and community in the twenty-first century, Robert D. Putnam, *Scandinavian Political Studies*, vol. 30 – no.2, 2007, 137-174, aangehaald in De prijs van immigratie: door grote verschillen kruipen mensen in hun schulp, *NRC Handelsblad*, 30 juni 2007] blijkt dat groepen van zo uiteenlopende herkomst zich op korte termijn terugtrekken uit de maatschappij in hun eigen (etnische) groep. Op langere termijn raken mensen weer op elkaar betrokken: uit de verschillende identiteiten ontstaat een nieuwe sociale identiteit.

Beleid dat is gericht op integratie en ontmoeting dient dit proces te stimuleren en waar mogelijk te versnellen. De doelstelling is de overeenkomsten tussen groepen duidelijk te maken en de overeenkomsten binnen groepen te gebruiken om kennis te maken met andere groepen. In Nieuwland zijn de afgelopen jaren verschillende programma's uitgevoerd om aan deze doelstelling uitvoering te geven. De 'branding' van de wijk, met de activiteiten die daaruit voortkwamen, en het programma 'Nieuwland aan Zet' zijn hiervan de meest sprekende voorbeelden. Door het stimuleren van het gebruik van de Nederlandse taal en het gebruiken van talenten komen mensen met elkaar in contact. Activiteiten geven invulling aan een gedeelde identiteit die zelfvertrouwen en trots bevorderen.

Concept ontmoeting en "er op af"

Het concept gaat uit van twee geconcentreerde voorzieningen voor ontmoeting t.w. de uitbouw van een brede buurtschool (2 tot 3 scholen geconcentreerd op 1 plek, met ontmoetingsfuncties buiten schooltijden voor bewoners uit de wijk) en het realiseren van een ontmoetingscentrum (wijkvoorziening). M.b.t. zowel de ontwikkeling van de brede buurtschool als het ontmoetingscentrum is het van belang om de relatie met de ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin te onderzoeken.

Wellicht kan in de brede buurtschool of het ontmoetingscentrum een Centrum voor Jeugd en Gezin gerealiseerd worden. Bij de realisatie kan worden aangesloten bij ideeën over burgerschap die ontwikkeld worden in het kader van de Wmo. Het gaat hier met name om actief burgerschap te stimuleren en zo de van "onderop" methode toe te passen.

De twee centrale voorzieningen voor ontmoeting (buurtschool en ontmoetingscentrum) zijn verbonden met een aantal meer kleinschalige ontmoetingsplaatsen/voorzieningen.

De herhuisvesting van de drie basisscholen de Wieken, de Taaltuin en de Islamitische basisschool biedt goede mogelijkheden om tot een brede buurtschool te komen.

Een te onderzoeken mogelijkheid voor de realisatie van een ontmoetingscentrum (wijkvoorziening) vormt de herstructurering/herinrichting van het Wibautplein. Veel bewoners geven aan dat een wijkvoorziening alleen op het Dreesplein onvoldoende is. De afstand tot deze voorziening wordt door veel bewoners als te ver ervaren. Nader onderzocht (en in overleg met bewoners) dient te worden welke ontmoetingsfuncties/voorziening in het ontmoetingscentrum op te nemen. Onderdeel van dit onderzoek is op welke wijze in het ontmoetingscentrum gebruik te maken van het huidige dienstverleningsconcept van de bibliotheek.

Het ontmoetingscentrum biedt tevens huisvestingsfaciliteiten (te zien als uitvalsbasis) om de "er op af" functie goed te kunnen invullen. Faciliteiten zijn beschikbaar voor:

- wijkzorgteam o.l.v. gemeentelijke procescoördinator t.b.v. aanpak "Achter de voordeur";
- winkelstraatmanager
- de consulents Werk en Inkomen, UWV en CWI;
- werkmakelaar (t.b.v. koppeling werkzoekenden aan banen)
- de medewerkers van Project Schuldhulpverlening, formulierenbrigade en steunpunt vrijwilligerswerk;
- medewerkers groene en lichtblauwe brigade;
- opvang hangjongeren, opsporen voortijdige schoolverlaters
- medewerker loket wet maatschappelijke ondersteuning
- wijkagent
- opbouwwerk/jongerenwerk
- anticiperen Centrum voor Jeugd en Gezin

Het principe van uitvalsbasis betekent niet dat organisaties, instellingen permanent in het ontmoetingscentrum aanwezig zijn maar dat er faciliteiten voor een aantal uren in de week beschikbaar zijn om van hieruit "er op af" te kunnen gaan.

Het bovenstaande concept kan een uitwerking krijgen op basis van de onderstaande voorstellen/projecten.

Betrokkenheid bewoners

Bewoners worden actief betrokken bij de uitwerking van het bovengenoemde concept van "ontmoeting en "er op af". Daarnaast worden bij de uitvoering van de onderstaand genoemde projecten per project –afhankelijk van het onderwerp - een kleine bewonersgroep geformeerd, die inhoudelijk betrokken wordt en haar visie kan geven.

1. Taal en talent

Bijna de helft van de potentiële Schiedamse inburgeraars woont in Nieuwland. Deze groep beschikt over talenten die in het voordeel van de wijkbewoners en de wijk ontplooid worden. Hiertoe worden inburgering en reïntegratie in de arbeidsmarkt met elkaar verweven.

Voor groepen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden vrijwillige of betaalde functies in het leven geroepen om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen, of als dat niet mogelijk is, een zinvolle dagbesteding te bieden. Hierbij kan aansluiting worden gevonden bij de thema's 'werken en leren' en 'achter de voordeur'.

Wijkbewoners die net een traject hebben afgerond waarin zij de Nederlandse taal hebben geleerd worden gestimuleerd deel te nemen aan activiteiten die de taalvaardigheid en de maatschappelijke participatie bevorderen, zoals een coachingsproject door een wijkgenoot of een taaltheehuis. Bij dergelijke activiteiten neemt de informatievoorziening een bijzondere plaats in, gedacht wordt aan "inburgeringszuilen". Ook zaken als kinderopvang tijdens lessen en activiteiten worden geregeld. Wijkbewoners worden door een "talentscout" geholpen om ideeën die zij hebben uit te voeren en om de weg te vinden naar wijkgenoten en instellingen die bij de uitvoering betrokken kunnen worden. Om jongeren te bereiken worden andere jongeren ingezet, hetzelfde principe geldt voor andere groepen in de wijk.

In het kader van de sociale netwerkbenadering wordt gewerkt aan de vorming en opleiding van sleutelpersonen binnen de groep allochtone vrouwen die een ondersteunende rol gaan vervullen bij de aanpak van problemen "achter de voordeur". Aan deze sleutelpersonen wordt een perspectief geboden op het verkrijgen van een reguliere baan.

Brede buurtscholen dragen vanuit een multifunctionele voorziening bij aan de sociale cohesie in de buurt. Het zijn kristallisatie- en ontmoetingspunten voor de omgeving. In Nieuwland wordt geëxperimenteerd met het verbinden van de school met bondgenoten in de wijk. Het verlengen van de op school doorgebrachte tijd en het verbinden van de activiteiten in de wijk met het voortgezet onderwijs horen bij mogelijkheden hiertoe.

Naast (of juist in!) brede scholen worden ontmoetingsplekken ingericht. Een (cultureel) ontmoetingscentrum (tevens uitvalsbasis voor er op af) biedt ruimte aan (informele) groepen bewoners, op voorwaarde dat zij ten minste twee maal per jaar met andere groepen een activiteit organiseren.

Prestatiedoelstellingen

1. 80% van de inburgeraars in Nieuwland neemt deel aan een inburgeringstraject waarbij afspraken over een dagbesteding zijn gemaakt.
2. Op twee scholen in Nieuwland wordt gedurende twee schooljaren een pilot uitgevoerd, waarbij kinderen van 8.00 tot 18.00 uur een programma hebben op school. Hiervoor is 8 FTE aan onderwijsondersteunend personeel, vaste kosten en een activiteitenbudget benodigd.
3. Een programma voortgezet onderwijs en sport en een programma voortgezet onderwijs en cultuur worden in overleg met de scholen ontwikkeld. Primaire doelgroepen zijn leerlingen die minder in contact komen met sportverenigingen en culturele instellingen. De scholen bieden in de schooljaren 2008-2009 en 2009-2010 deze programma's aan alle leerlingen aan.
4. Op logische plaatsen (een ruimte in een basisschool, bibliotheek) worden conversatieplekken ingericht. Allochtone wijkbewoners hebben een belangrijke stem hierin, maar het leggen van contact met autochtone wijkgenoten heeft de nadruk. Maatschappelijke participatie (hulpouderprojecten op scholen) versterken dit contact. Autochtone ouders kunnen hierbij allochtone ouders coachen. De conversatieplekken worden op bestaande plekken ingericht. In een leegstaand (winkel)pand wordt een taaltheehuis geopend als een laagdrempelige ontmoetingsplek. Op twee plaatsen wordt in samenwerking met bewoners een ruimte ingericht waar communicatie en computervaardigheden centraal staan, hierbij wordt aangehaakt bij andere initiatieven.
5. Op strategische plaatsen (winkels, scholen, moskeeën) komen tien inburgeringszuilen te staan, met informatie die voortvloeit uit de wet inburgering.
6. De lestijden van ouders (met name moeders) en de tijden van de voor- en vroegschoolse educatie worden op elkaar afgestemd. Het budget is benodigd voor kinderopvang gedurende inburgeringstrajecten. Bij deze opvang wordt waar mogelijk bij andere activiteiten aangehaakt.
7. Kinderen in Nieuwland kunnen zich aanmelden voor een dagelijks ontbijt. Het ontbijt wordt geregeld door allochtone en autochtone vrijwilligers. Tijdens het ontbijt wordt er voorgelezen, daarna worden er taalspelletjes gedaan.

8. Bewoners coachen elkaar op basis van het inburgeringstraject: de inburgeraar wordt wegwijs gemaakt in de samenleving. Uitwisseling van culturele achtergronden maakt de relatie gelijkwaardig; leren van elkaar. Een tweede doelgroep van het coachingsproject zijn jongeren.
9. Een opbouwwerker en een activiteitenbudget zorgen voor de uitvoering van ideeën van wijkbewoners zonder dat deze ideeën door een instelling worden geabsorbeerd. Uitgangspunt is waardering van de initiatieven van de wijkbewoners en actieve ondersteuning bij de uitvoering van de initiatieven. Een talentinformatiepunt wordt ingericht en bemand door vrijwilligers. Tijdens allerlei openbare bijeenkomsten worden mensen aangesproken en gevraagd naar hun talenten. Deze mensen worden gestimuleerd deel te nemen aan dit project. Per jaar worden twintig nieuwe vrijwilligers gekoppeld aan organisaties of gestimuleerd om eigen projecten te ontwikkelen met hun talenten.
10. Alle brede scholen worden in een multifunctioneel gebouw gevestigd of de bestaande locatie krijgt een multifunctionele invulling. Om de betrokkenheid van partners te waarborgen wordt een brugfunctionaris aangesteld.
11. Er komt een voorziening waar groepen bewoners en organisaties ruimten kunnen huren (in eigen beheer) met de voorwaarde dat deze groepen gezamenlijk ten minste twee activiteiten per jaar organiseren. In deze voorziening is ook een dependance van de bibliotheek gevestigd met een collectie op maat.

2. Actief en trots

De identiteit van de wijk wordt in de eerste plaats bepaald door de bewoners. De wijkbewoners zijn met elkaar verbonden door de wijk waar zij wonen. Door de buurten in de wijk een eigen identiteit te geven – wordt de verbondenheid van bewoners met de wijk en met elkaar gestimuleerd.

Kunst en cultuur is voor de identiteit van de wijk een sleutelbegrip. Door kunstuitingen in de openbare ruimte wordt inhoud gegeven aan de identiteit van de buurt. Ouders worden via hun kinderen bij culturele instellingen betrokken.

Activiteiten die in een bepaalde cultuur een belangrijk element zijn, zoals het suikerfeest of het lichtjesfeest worden zodanig georganiseerd dat andere wijkbewoners hiermee kunnen kennismaken. De buitenruimte moet voor dergelijke activiteiten geschikt en uitnodigend zijn.

Sport is een verbindende factor die zelfvertrouwen en gezondheid bevordert. De huidige inzet om sportieve activiteiten in Nieuwland te stimuleren wordt vergroot. De drempels om te sporten worden zoveel mogelijk weggenomen. In een vrouwensportschool kunnen meisjes en vrouwen kennis maken met sport en met de verenigingen die deze activiteit aanbieden (zie ook bijv. de cijfers van de geringe sportdeelname van allochtone meisjes in de Jeugdmonitor 2006).

Een kleinschalige sportschool voor jongeren biedt mogelijkheden om jongeren in hun eigen buurt te activeren. Een dergelijke voorziening vult de lacune tussen de speelplekken die er moeten komen en de voorzieningen die voor (oudere jongeren en) volwassenen worden getroffen.

Wijkbewoners worden in staat gesteld elkaar te ontmoeten. Deels door het stimuleren van culturele activiteiten en sport, deels door fysieke voorzieningen te creëren die door verschillende groepen bewoners worden bezocht en gebruikt. Belangrijk is dat groepen bewoners samen van voorzieningen gebruik kunnen maken, er komen plekken waar voor het hele gezin iets te doen is – zowel georganiseerd als informeel, kleinschalig als in structureel verband. Leegstaande (bedrijfs)ruimten, recreatieruimten in flats of pleinen kunnen hiervoor worden benut.

Prestatiedoelstellingen

1. Over de gehele looptijd worden vier buurt kunst en cultuurplannen gemaakt, die samen met de bewoners invulling worden gegeven. Ideeën voor invulling zijn een wijktoneelstuk, buurtsoap of een gezamenlijk gemaakt mozaïek, schilderij of beeld.
2. Voor de uitvoering en begeleiding van de activiteiten in de wijk is twee FTE sociaal/cultureel werk benodigd, gedurende acht jaar. Het opbouwwerk wordt ondermeer ingezet voor de volgende activiteiten:
 - a. Activiteiten gericht op het hele gezin;
 - b. Activiteiten in samenwerking met de Moskee;
 - c. Communicatie over activiteiten en organisaties in de wijk;
 - d. Activiteiten georganiseerd door jongeren;
 - e. Kleinschalige kennismakingsactiviteiten voor burens, zoals een buurtfeest, buurtbarbecue en buurtkoor;
 - f. Activiteiten gericht op uitwisseling suikerfeest en Koninginnedag – multiculturele inrichting pleinen

- g. Opzetten van een Hyves pagina voor Nieuwland
3. Het project Sport in de wijk heeft betrekking op versterking van de bestaande inzet, zoals de BOS-impuls en buurtsportwerk. Herinrichting van sportplekken krijgt een extra impuls en sportverenigingen worden gestimuleerd zich actief op te stellen in de wijk (bijv. door sportverenigingen een rol te geven bij de organisatie van sportactiviteiten in de wijk). Hieraan verbonden is een Vrouwensport(school): een laagdrempelige en weinig kostbare sportvoorziening die gericht is op met name allochtone meisjes en vrouwen wordt opgericht. Een alternatief is om in bestaande voorzieningen jaarlijks 250 arrangementen in te kopen voor deze doelgroep.
 4. Op alle brede scholen wordt een Cultureel arrangement aangeboden dat erop gericht is ouders te stimuleren om (met hun kinderen) aan ten minste twee culturele activiteiten per jaar deel te nemen.
 5. In Nieuwland wordt een cultuurhistorische route uitgezet, er vindt promotie plaats en er wordt materiaal gemaakt om de route te volgen, zoals bordjes met inscripties en routebeschrijvingen.
 6. Voor jongeren wordt een empowerment project uitgevoerd. Jaarlijks worden 20 jongeren ingezet als toezichthouder op plekken waar jongeren samenkomen. Zij hebben tevens een functie om jongeren naar activiteiten te verwijzen. Voor de 20 jongeren die deelnemen worden leerwerktrajecten in de beveiliging onderzocht.
 7. Het Ouderenwerk legt gedurende acht jaar huisbezoeken af bij allochtone ouderen, het doel is toeleiding naar ontmoetingsactiviteiten en activering.
 8. Bewoners ruilen kleding en spullen met andere bewoners in een door vrijwilligers gerunde ruilwinkel.
 9. Er komt een budget beschikbaar voor het inrichten van ruimten en plekken die logisch tegemoet komen aan de behoefte aan ontmoeting en sport.

Raming totale kosten en bijdrage Rijk

De totale kosten voor de periode voor de periode 2008 – 2018 worden geraamd op:

- projecten taal en talent	€ 6.300.000
- projecten actief en trots	€ 4.540.000

Totaal	€ 10.840.000

De gevraagde bijdrage aan het Rijk is €

3. Voorstel 5 topprioriteiten van het Wijkactieprogramma Nieuwland

Op basis van de actieprogramma's worden 5 topprioriteiten voorgesteld.

De urgentie om deze prioriteiten te realiseren kan betiteld worden als "de Olympische spelen" van Nieuwland

1. Uitvoering effectieve ketenaanpak "Achter de voordeur" met gemeente als regisseur is per 1 januari 2008 operationeel.
2. Revitalisering en opheffen leegstaande panden winkelgebieden Nolenslaan, Parkweg Zuid- en Midden inclusief politiewinkel op Nolenslaan met wijkagent en team handhaving en toezicht
3. Uitvoering van een sluitende en levenslooperichte aanpak voor kinderen/jongeren van 0 – 23 jaar met leeftijdspecifieke maatregelen gericht op invulling ontwikkelingsvoorwaarden gezond en veilig opgroeien, talenten ontwikkelen, goed voorbereid zijn op de toekomst met het verkrijgen van werk als einddoel.
4. Topprioriteit 4 bestaat uit twee delen:
 - 1) Uitvoering experiment Schoon en heel: Nieuwlanders zelf aan zet. Nieuwlanders hebben zeggenschap over de inzet van budgetten (o.a. onderhoud/reinigingsbudgetten, te treffen maatregelen n.a.v. buurtschouw en wijkbudget);
 - 2) Effectieve aanpak overlastsituaties (metrostrations, winkelgebieden).
5. Vestiging cultureel ontmoetingscentrum in Nieuwland dat tevens als uitvalsbasis dient voor toepassing "er op af methode"

KEURMERK

Breed draagvlak voor uitvoering wijkactieplan Nieuwland

De uitvoering van het wijkactieprogramma wordt breed ondersteund t.w. de bewoners en bewonersverenigingen in Nieuwland, ondernemers en winkeliers, partners en gemeente.

De onderstaande partijen vormen de dragers van het wijkactieplan Nieuwland:
(te ondertekenen na vaststelling WAP Nieuwland door B&W d.d. 18-9-2007)

Bewonersvereniging Wonen en Leven Nieuwland

Partners (nog in te vullen)

Gemeente Schiedam

Schiedam, .. september 2007

Aanvullend deel

Dit aanvullende deel bevat:

1. Voorstellen bewoners (5 juli), ondernemers/winkeliers (1 augustus)
2. Overzicht investeringen en bijdragen per thema
3. Prestaties outcome-indicatoren 2008 - 2015
4. Organisatie uitvoering wijkactieprogramma
5. Bijlagen (1 t/m 3)

1. Voorstellen bewoners bewonersbijeenkomst 5 juli Nieuwland

Het thema "Achter de voordeur" is alleen plenair besproken. Hiervoor zijn door bewoners geen voorstellen gedaan. De door de bewoners aangedragen voorstellen betreffen de thema's "Werken en leren in de wijk", "Wonen en veiligheid in de wijk" en "Ontmoeten in de wijk"

Bewonerspunten "Werken en leren in de wijk"

Jongeren stimuleren in het vinden van een opleiding, stageplekken, werk en een zinvolle dagbesteding
Werkplekken en stageplekken voor jongeren creëren
Mobiele telefoons op scholen en stageplekken verbieden
Meer druk op jongeren uitoefenen om een opleiding te volgen
Elke stagiair moet een eigen begeleider hebben
Ondernemers moeten een subsidie krijgen als zij stagiaires aannemen
Mensen die geen werk hebben op een andere manier inzetten, die betekenis heeft voor de wijk
Voorkomen leegstand door inzetten economische kanszones
Scholen in de wijk in de avonden gebruiken, bijvoorbeeld voor cursussen voor volwassenen of allochtone ouders
Beter handhaving op spijbelgedrag van jongeren
Aanpakken overlastgevend gedrag jongeren bij metrostations
Ouders vragen hun kind naar dichtstbijzijnde school te sturen en niet perse naar een 'witte school': scholen ook aantrekkelijk maken
Hangjongeren in clubverband een ambacht leren

Bewonerspunten "Wonen en veiligheid in de wijk"

Wonen

1. Nolenslaan aanpakken
 - a. Bestrating verbeteren
 - b. Regelmatig onderhoud uitvoeren
 - c. Zorgen voor betere waterafvoer
 - d. Verkeersveiligheid, o.a.: rijbaan verbreden en betere voorziening voor fietsers
 - e. Winkeliers verantwoordelijk maken voor winkelomgeving
 - f. Onderhoudskwaliteit A kiezen
 - g. Colijnstraat (achter Nolenslaan) is onveilig en vervuild
 - h. Lichtblauwe brigade inzetten tegen fietsen op de stoep
2. Aanpakken armoede en leegstand van winkels
3. Zwerfvuil aanpakken door
 - a. containers vaker te legen
 - b. meer afvalbakken te plaatsen
 - c. een betere communicatie met Irado
 - d. meer controle op bewoners
4. Met een vast team van professionals en bewoners schouwen in de wijk op punten groenonderhoud en veiligheid
5. Instellen buurtconciërges
6. Beatrixpark: dit park is niet goed onderhouden: verbeteren onderhoud
7. Schooljeugd zelf rommel op laten ruimen die zij in de pauze in de wijk maken
8. Oplossen parkeerproblematiek in de wijk
9. Aanleggen rotonde op verkeersplein 's Gravenlandseweg/BHG-laan, i.v.m. verkeersgevaarlijke situatie
10. Groen beter onderhouden
11. Onderzoek of verlichting voldoet aan keurmerk veilige woonomgeving
12. Betere verlichting, met name op parkeerplaatsen
13. Verbeteren verlichting Johan Braakensiekstraat
14. Bewonersmix is niet in balans: verhouding van bewoners afkomst autochtoon/allochtoon sturen door woonruimteverdeling, meer spreiding in voorzieningen
15. Aanpakken huurbedragen van winkelruimtes in de wijk
16. Betere uitlaatvoorzieningen voor honden, plaatsen hondenpoepbakken

Veiligheid

1. Meer toezicht op straat door politie, met name in de avonduren en 's nachts
2. Coffeeshop op de Parkweg sluiten
3. Verbod op fietsers en scooters op Dreesplein
4. Zwaardere regelgeving op hangplekken zodat de politie sneller kan optreden
5. Meer buurtpreventie
6. Mensen voelen zich onveilig in het Strickledepark: meer bankjes en betere verlichting

Bewonerspunten "Ontmoeten in de wijk"

1. Activiteiten ontwikkelen voor alle wijkbewoners
2. Allochtone bewoners betrekken bij de wijk
3. Sportschool voor jeugd in de wijk
4. Via een langdurig wijkproject jongeren betrekken en betrokken houden
5. Goede opvang voor jongeren realiseren
6. Speelplekken in de wijk creëren voor kinderen en jongeren
7. Creëren van een ruimte voor mensen, waar zij ook op gedrag kunnen worden aangesproken en waar conflicten kunnen worden bemiddeld
8. Bewoners die andere bewoners coachen
9. Meer activiteiten ontwikkelen voor jongeren
10. Meer mogelijkheden voor activiteiten voor het hele gezin in de wijk
11. Allochtone ouders bereiken via de moskee
12. Moskee gebruiken voor activiteiten
13. Meer kennis en informatie over activiteiten, verenigingen en initiatieven in de wijk
14. Jongeren activiteiten laten organiseren om ze zich verantwoordelijk te laten voelen
15. Ontmoetingsplek voor verschillende nationaliteiten, leeftijden en seksen
16. Inzetten kleinschalige projecten zoals Thuis Op Straat, waardoor burens elkaar leren kennen
17. Meer ontmoetingslocaties ontwikkelen (behalve Dreesplein)
18. Cultuur uitwisselen met elkaar: bijvoorbeeld suikerfeest en koninginnedag
19. Kleinschalige projecten organiseren tussen jong en oud
20. Speelplekken moeten beter toegankelijk worden
21. Sluiting Wibautplein is slechte beslissing: daardoor is er een ontmoetingsplek minder voor jongeren en ouderen. Op deze plek moet er een ontmoetingscentrum terugkomen bibliotheek, biljart, computerclub en - lokaal
22. Plaatsing voetbalkooi in de wijk voor jongeren
23. Bibliotheek is belangrijke ontmoetingsplek in de wijk, deze moet terugkomen
24. Recreatieruimtes in flats gebruiken waar bewoners elkaar kunnen ontmoeten
25. Organiseren buurtfeest, buurtbarbecue en buurtkoor
26. Opzetten Hyves pagina voor Nieuwland
27. Culturele uitjes en vaartochten buiten de wijk organiseren

Ondernemersavond 1 augustus

Aanvullend op de bewonersavond van 5 juli heeft op woensdagavond 1 augustus een bijeenkomst plaatsgevonden met de winkeliers en ondernemers van de winkelgebieden Parkweg Zuid-, Parkweg Midden en Nolenslaan.

Met de ondernemers is de stand van zaken van het wijkactieprogramma besproken en zijn maatregelen besproken in het kader van de versterking van de wijk economie in Nieuwland. Door de ondernemers zijn een groot aantal voorstellen/opmerkingen gedaan/gemaakt die betrokken worden bij de uitvoering van het wijkactieprogramma.

Voorstellen/opmerkingen ondernemers 1 augustus:

1. impuls eerste deel winkelgebied Parkweg Zuid
2. bestrating Colijnlaan;
3. aanpak bureaucratie (o.a. gemeente, makelaars, kamer van koophandel) bij vestiging (i.h.a.) van nieuwe ondernemers in Nieuwland

4. slechte algemene kwaliteit bestrating
5. overlast Antillianen op Nolenslaan (er is een gebrek aan doorzettingsmacht, uitvoeringsafspraken functioneren niet)
6. kwaliteit en beheer openbaar groen
7. er is geen contact meer tussen ondernemers, politie en gemeente (0900 nummer politie functioneert niet)
8. sterke middenstand draagt bij aan de 5 “vingers” van Vogelaar
9. aanpak overlastgevende scholieren
10. instellen van een team wijktoezicht en veiligheid met handhavingsbevoegdheden
11. koopkracht en koopkrachtbinding nu is te laag
12. klachten over dienstverlening en onderhoud panden door projectontwikkelaar Nolenslaan
13. de winkeliersvereniging heeft een grote leegloop
14. betaald parkeren tot 20.00 u. kost klandizie, voorstel is het gratis parkeren aan de Nolenslaan te handhaven en het gratis parkeren uit te breiden naar winkelgebieden Parkweg en 's-Gravelandse weg
15. aanpak leegstand 's-Gravelandseweg met verbetering van de verlichting
16. tegengaan anonimiteit (bijvoorbeeld: iedereen in Nieuwland krijgt een naambordje)
17. alcoholverbod Nolenslaan wordt niet gehandhaafd
18. plan parkeergarage Nolenslaan wordt ondersteund, wel 2 uur gratis parkeren bij het winkelen

2. Overzicht investeringen en bijdragen per thema:

“Achter de voordeur”

Vooralsnog worden de kosten geraamd op € 1, 25 – 1,75 miljoen per jaar. Voor de periode 2008 – 2015 worden de totale kosten geraamd op € 10 - € 14 miljoen

Het betreft de volgende kosten:

- Proceskosten gedurende 8 jaar (procescoördinatie, uitvoeringsmedewerker uitvalsbasis, registratie, klantvolgsysteem, ontwikkeling sociale kaart Nieuwland)
- Investerings- en exploitatiekosten “uitvalsbasis” in de wijk
- ...fte intensivering netwerk
- Inkoop externe dienstverlening

Raming kosten 2008 - 2015

Kosten 2008 – 2015	Totaal	Bijdrage gemeente	Bijdrage Woonplus	Bijdrage partners
Proceskosten				
Investerings- en exploitatiekosten uitvalsbasis in de wijk				
... fte intensivering netwerk				
Totaal	€ 10 - € 14 miljoen			

“Werken en leren in de wijk”

Raming kosten versterking wijk economie Nieuwland 2008 - 2015

Kosten 2008 – 2015	Totaal	Bijdrage gemeente	Bijdrage Woonplus	Bijdrage partners	Bijdrage markt	Bijdrage Rijk
Startkapitaal revitaliserings-, vastgoedfonds	€ 15.000.000					
Microkredieten, starterssubsidie, economische kansenzones, 80 x € 100.000	€ 8.000.000					
Kosten winkelstraatmanager 8 x € 75.000	€ 600.000					
Projectengeld kleinschalige projecten 8 x € 150.000	€ 1.200.000					
Totaal	€ 24.800.000					

Raming kosten vergroting arbeidsmarktparticipatie 2008 - 2015

Kosten 2008 – 2015	Totaal	Bijdrage gemeente	Bijdrage Woonplus	Bijdrage partners	Bijdrage UWV/CWI	Bijdrage Rijk
Investerings-, ex-ploiatiekosten uitvalsbasis Werk en Inkomen/UWV en CWI	€ 4.000.000					
50 participatiebanen voor 8 jaar (33.000 euro per participatiebaan p.j.)	€ 13.200.000					
Bijdrage verhoging rendement inburgering 8 x € 100.000 p.j.	€ 800.000					
uitvoering Challenge project 20 hangjongeren (eenmalig)	€ 200.000					
Totaal	€ 18.200.000					

Raming kosten sluitende aanpak jongeren 0 – 23 jaar 2008 - 2015

Kosten 2008 – 2015	Totaal	Bijdrage gemeente	Bijdrage Woonplus	Bijdrage partners/scholen	Bijdrage Rijk
- bijdrage investeringskosten buurtschool (zie thema "ontmoeten in de wijk")	€ 2.000.000				
kosten extra inzet professioneel jongerenwerk (kosten: € 200.00 op jaarbasis). Totaal: € 67.000 x 2 x 8 jaar	€ 1.062.000				
extra inzet conciërgescholen € 60.000 x 8 jaar	€ 480.000				
inzet RMC-scout € 60.000 x 8 jaar	€ 480.000				
Pilot "leerplicht" € 60.000 x 8 jaar	€ 480.000				

verruiming bereik (naar 100%) doelgroep vve	€ 1.500.000				
kosten 50 maatschappelijke stages per jaar 8 x €50.000	€ 400.000				
Totaal	€ 5.902.000				

“Wonen en veiligheid in de wijk”

Raming kosten 2008-2015

Kwaliteit woonomgeving		Totaal	Gemeente	Rijk	Woonplus	Markt
Schoon en heel	Beeldkwaliteit	€ 2.000.000				
	Zwerfvuil	€ 500.000				
	Buurtschouw	€ 960.000				
	Experiment	€ 4.000.000				
	Hondenpoep	€ 400.000				
	Verlichting	€ 800.000				
Nolenslaan		€ 1.500.000				
Totaal		€ 10.160.000				

Raming kosten 2008-2015

Handhaving en toezicht		Totaal	Gemeente	Rijk	Woonplus	Markt
Toezicht	Buurtpreventie	€ 640.000				
	Buurtagenten	PM				
	Cameratoezicht	€ 3.000.000				
	Uitbreiding LBB	PM				
Jongeren	Jongerenwerk	€ 1.200.000				
	Faciliteiten	PM				
	Cursus	€ 80.000				
Regels	Straatafspraken	€ 150.000				
Politiekeurmerk	Woonomgeving	€ 2.000.000				
	Woning	€ 500.000				
Totaal		€ 7.570.000 + PM				

Kosten lopende maatregelen Beatrixpark

De volgende maatregelen zijn inmiddels uitgevoerd of in uitvoering.

Sportvelden intensiveren (vereniging Excelsior)	€ 282.000	Gemeente
Aanpak Fort Drakestein	€ 110.000	Gemeente/GIOS
Veiligheidsmaatregelen (verlichting, routing, plattegronden)	€ 143.000	ISV
Uitvoering waterkwaliteitsplan	€ 70.000	Gemeente/GIOS
Groenstructuur, Poldervaart (Windas)	€ 100.000	?
Toezichthouders	€ 210.000	Gemeente (afgelopen drie jaar)
Aanleg camera's	€ 200.000	GSB
Uitlezen camera's	€ 175.000	Gemeente (per jaar)
Totaal	€ 1.290.000	

Raming kosten 2008 – 2015

Beatrixpark		Totaal	Gemeente	Rijk	Woonplus	Markt
	verbeteren viaduct					
	sportvelden verplaatsen					
	verplaatsen Parkweg, inclusief verbeterde parkeermogelijkheden					
	aanleg barbecueveld					
	functies en voorzieningen op het eiland					
	aanleg hardloop-/ skateroute					
	herziening padenstelsel					
	activiteiten gericht op integratie					
	vergroten wateroppervlak					
	Onderhoud					
Totaal		€ 2.000.000				

“Ontmoeten in de wijk”

Raming kosten 2008-2015

Taal en talent		Totaal	Gemeente	Rijk	Woonplus	Markt
1	Inburgeringstrajecten	PM				
2	Verlengde “leertijd”	€ 500.000				
3	Brede middelbare school	€ 200.000				
4	Versterken taalketen	€ 80.000				
	Taaltheehuis	€ 120.000				
	Communicatiewerkplaats	€ 200.000				
5	Voorlichting Wet Inburgering	€ 40.000				
6	Uitbreiding kinderopvang	€ 200.000				
7	Een boterham met letters	€ 40.000				
8	Coachingproject	€ 120.000				
9	Nieuwlands Talent	€ 400.000				
	Buren academie	€ 200.000				
10	Brede buurtschool	€ 2.200.000				
11	Cultureel ontmoetingscentrum	€ 2.000.000				
Totaal		€ 6.300.000				

Raming kosten 2008-2015

Actief en trots		Totaal	Gemeente	Rijk	Woonplus	Markt
1	Buurtcultuurplannen	€ 600.000				
2	Opbouwwerk	€ 1.200.000				
3	Sport in de wijk:	€ 800.000				
	Vrouwensport(school):	€ 500.000				
4	Cultureel arrangement:	€ 120.000				
5	Cultuurhistorische route	€ 250.000				
6	Empowerment jongeren:	€ 120.000				
9	Ouderenwerk: huisbezoeken ouderen	€ 300.000				
11	Ruilwinkel	€ 150.000				
12	Inrichten logische plekken	€ 500.000				
Totaal		€ 4.540.000				

3. Prestaties outcome-indicatoren Nieuwland

Voorstel is om de in bijlage 2 opgenomen indicatoren te hanteren voor de outcome-prestaties van het WAP Nieuwland. De in bijlage 2 opgenomen indicatoren zijn gehanteerd in het kader van de beschouwing van de ontwikkeling van Nieuwland over de periode 2000 – 2007 en vormde de basis van de analyse en de onderbouwing van de extra slag in Nieuwland in het kader van het wijkactieprogramma Nieuwland. De te realiseren outcome-prestaties in 2011 en 2015 zijn onderstaand opgenomen.

Bij de bepaling van de outcome-prestaties is gekeken naar de scores van de G27-steden, de trends in de stad, alsmede de extra inzet in het kader van het WAP Nieuwland.

Indicatoren meetbare doelstellingen Nieuwland incl. ambitieniveau 2011 en 2015

Gsb-leefbaarheidscores	Nieuwland	Schiedam
Verloedering openbaar gebied (hoe lager, hoe beter)		
2004	5.9	5.4
2006	5.2	5.0
2007	5.7	5.2
2011	5.4	5.0
2015	5.1	4.9
Overlast (hoe lager, hoe beter)		
2004	4.4	3.8
2006	4.1	3.4
2007	3.7	3.5
2011	3.5	3.4
2015	3.2	3.2
Dreiging (hoe lager, hoe beter)		
2004	2.6	1.6
2006	2.1	1.4
2007	1.7	1.3
2011	1.6	1.3
2015	1.5	1.3
Vermogensdelicten (hoe lager, hoe beter)		
2004	5.0	4.6
2006	4.5	4.0
2007	4.4	3.7
2011	4.3	3.7
2015	4.2	3.7
Sociale cohesie (hoe hoger, hoe beter)		
2004	5.0	6.1
2006	5.0	5.8
2007	5.1	5.7
2011	5.2	5.8
2015	5.3	5.9
Rapportcijfer woning		
2004	7.1	7.6
2006	7.2	7.6
2007	7.6	7.6
2011	7.6	7.6
2015	7.6	7.6
Rapportcijfer woonomgeving		
2004	6.5	6.9
2006	6.5	6.9
2007	6.6	6.8
2011	6.7	6.9
2015	6.8	7.0
Rapportcijfer leefbaarheid		
2004	6.2	6.8

2006	6.3	6.8
2007	6.5	6.6
2011	6.7	6.7
2015	6.8	6.8
Evaluatie buurt		
2004	6.5	7.5
2006	6.2	7.5
2007	6.9	7.5
2011	7.0	7.5
2015	7.0	7.5
Ontwikkeling buurt (verleden) 'is vooruit gegaan'		
2004	19%	9%
2006	19%	11%
2007	19%	10%
2011	19%	11%
2015	19%	11%
Ontwikkeling buurt (toekomst) 'zal vooruit gaan'		
2004	29%	13%
2006	30%	18%
2007	32%	19%
2011	35%	20%
2015	35%	20%

		Nieuwland			Schiedam		
Sociaal-economische indicatoren							
Ontwikkeling aantal werkzoekenden							
		pers.	in % 15-64 jr.	pers.	In % 15-64 jr.		
2005		1.365	14.5%	4.125	8.1%		
2006		1.366	14.9%	4.262	8.4%		
2007		880	9.7%	2.941	5.8%		
Ambitieniveau		Percentage richting Schiedams gemiddelde					
Opleiding		laag	midden	hoog	laag	midden	hoog
2000		60%	27%	13%	52%	31%	17%
2007		55%	28%	17%	47%	30%	23%
Ambitieniveau		Percentages richting Schiedams gemiddelde					
Inkomen (netto besteedbaar per persoon)							
1998		14.100 euro			15.700 euro		
2002		16.500 euro			18.200 euro		
Ambitieniveau		Richting Schiedams gemiddelde					
Woningvoorraad: aandeel eengezinswon.							
2000		7%			27%		
2007		11%			29%		
Ambitieniveau		15% in 2015 is al een flinke opgave			Doelstelling voor 2010 is: 35% (wordt waarschijnlijk niet gehaald)		
Woningvoorraad: aandeel koopwoningen							
2000		16%			31%		
2007		27%			46%		
Ambitieniveau		30% in 2015 moet haalbaar zijn			Doelstelling voor 2010 is: 45% (dus reeds behaald!)		

4. Uitvoering en programma/prestatie­sturing WAP Nieuwland

Betrokkenheid bewoners staat centraal in de uitvoering

In het voortraject zijn bij de planvorming bewoners, winkeliers en overige belanghebbenden betrokken o.a. via de bewonersbijeenkomst van 5 juli waarvoor de gehele wijk uitgenodigd was, de avond met ondernemers en winkeliers op 1 augustus, een kleinere klankbordgroep en de benadering door het opbouwwerk. Ook bij de uitvoering van de projecten van het Wijkactieplan staat de betrokkenheid van de bewoners centraal. Bewoners en ondernemers hebben bij de planvorming aangegeven nauw betrokken te willen blijven. Als de projecten in uitvoering gaan, wordt er per project –afhankelijk van het onderwerp - een kleine bewoners- of ondernemersgroep geformeerd, die inhoudelijk betrokken wordt en haar visie kan geven. Verder heeft de klankbordgroep aangegeven de komende jaren in maandelijkse bijeenkomsten met de betrokken wethouder nauw betrokken te willen blijven bij de uitvoering. Op deze manier wordt door de klankbordgroep ook een vinger aan de pols gehouden. Daarnaast zullen de bewoners die hebben aangegeven slechts op hoofdlijnen geïnformeerd te willen worden over de voortgang van dit traject via de communicatiemiddelen van de gemeente Schiedam en de wijk Nieuwland op de hoogte worden gehouden. Hierbij valt te denken aan de website van de Gemeente Schiedam, de Nieuwlandkrant, en een persoonlijke mailing. Tot slot zal de uitvoering van de projecten een vast agendapunt worden op het 6-wekelijks wijkoverleg Nieuwland.

Aanstelling programmamanager WAP Nieuwland

Een programmamanager (met doorzettingskracht in de gemeentelijke organisatie) WAP Nieuwland (kosten: € 8 x € 90.000 per jaar) wordt aangesteld die de verantwoordelijkheid draagt voor de integrale en tijdige uitvoering van de in het wijkactieprogramma Nieuwland opgenomen projecten alsmede de te realiseren output- en outcomeprestaties.

T.b.v. de uitvoering van het wijkactieprogramma Nieuwland wordt een programmagroep Nieuwland ingesteld.

Deelnemers zijn o.a. de programmamanager WAP Nieuwland, bewoners Nieuwland, projectleiders (partners en gemeentelijke afdelingen), wijkprocesmanager Nieuwland en GSB/ISV-coördinator.

Rolverdeling programmamanager WAP Nieuwland en wijkprocesmanager Nieuwland

De programmamanager WAP Nieuwland is verantwoordelijk voor de uitvoering van het WAP Nieuwland. De wijkprocesmanager Nieuwland is verantwoordelijk voor het wijkjaarprogramma Nieuwland (projecten WAP Nieuwland” worden hierin opgenomen).

Inbedding in programma/prestatie­sturing GSB/ISV (MOP 2005 – 2009)

Analoog aan het MOP 2005 – 2009 wordt (eind september/begin oktober 2007) een uitvoeringsprogramma WAP Nieuwland 2008 – 2015 opgesteld. In het kader van de uitvoering van het MOP 2005 – 2009 zijn met deze aanpak positieve ervaringen opgedaan.

Gelet op deze positieve ervaringen is het voorstel om het WAP Nieuwland 2008 – 2015 in te bedden in de programma/prestatie­sturing GSB/ISV. De te hanteren (verantwoordings)procedures zijn conform het MOP 2005 – 2009.

De output- en outcomeprestaties worden toegevoegd aan de GSB-monitor. De te hanteren procedures zijn conform het MOP 2005 – 2009.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

De wethouder Wijkontwikkeling verzorgt de bestuurlijke coördinatie in het college.

De in het WAP Nieuwland betrokken vakwethouders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de projecten van het WAP Nieuwland waarvoor zij, op basis van de portefeuilleverdeling, bestuurlijk verantwoordelijk zijn.

Spijbelen en schoolverzuim (bron: Gsb-Jeugdmonitor 2006)

Hoe vaak gespijbeld de afgelopen maand?

Wijk	0 dagen	1 of meer dagen	totaal
Centrum	86%	14%	100%
Oost	87%	13%	100%
West	88%	12%	100%
Zuid	91%	9%	100%
Nieuwland	86%	14%	100%
Groenoord	90%	10%	100%
Kethel	87%	13%	100%
Woudhoek	87%	13%	100%
Spaland/Sveap.	92%	8%	100%
Schiedam	88%	12%	100%

Hoe vaak te laat op school de afgelopen maand?

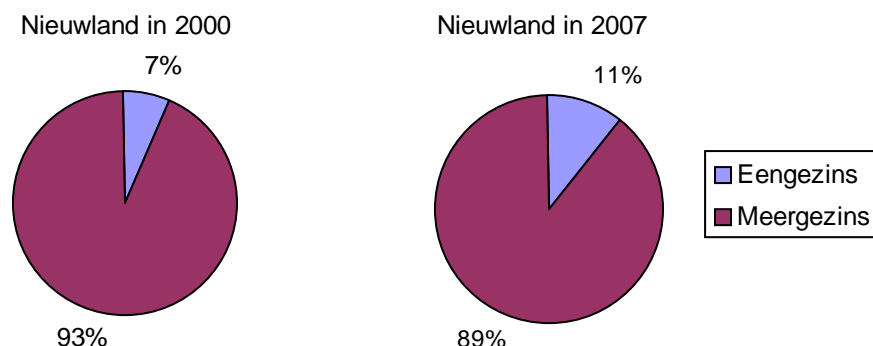
Wijk	0 dagen	1 of meer dagen	totaal
Centrum	53%	47%	100%
Oost	43%	57%	100%
West	53%	47%	100%
Zuid	66%	34%	100%
Nieuwland	48%	52%	100%
Groenoord	59%	41%	100%
Kethel	65%	35%	100%
Woudhoek	59%	41%	100%
Spaland/Sveap.	69%	31%	100%
Schiedam	56%	44%	100%

Mei 2007
Onderzoek & Statistiek
Schiedam

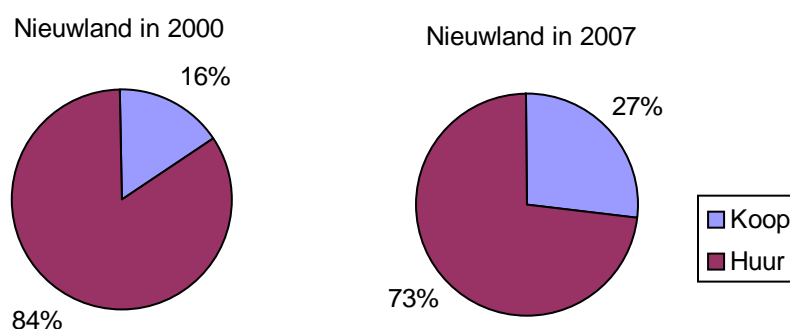
Nieuwland ontwikkelingen 2000-2007

Woningvoorraad:

Woningvoorraad naar bouwwijze 2000-2007

Woningvoorraad naar eigendomsverhouding 2000-2007

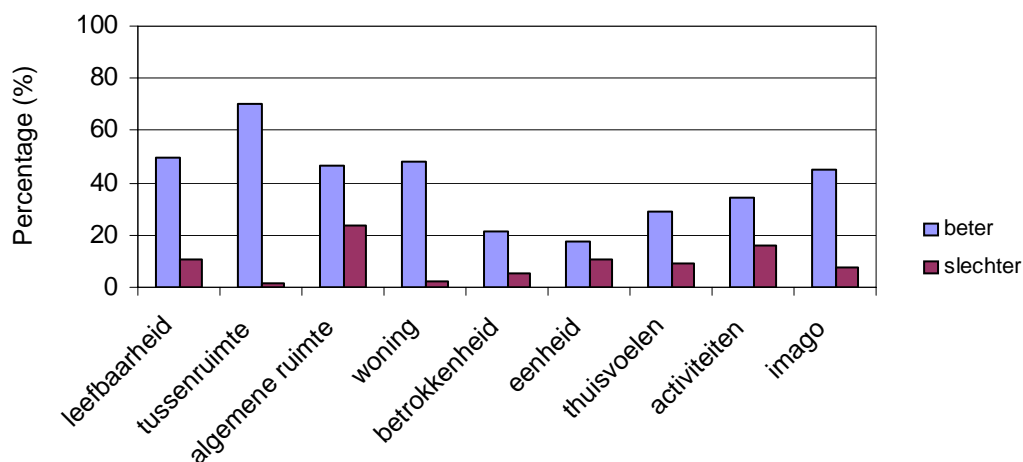
De woningvoorraad in Schiedam is in de periode 2000-2007 behoorlijk gewijzigd. In deze periode zijn vele meergezinswoningen gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Zo is in Schiedam het aantal eengezinswoningen gestegen met bijna 1.000 woningen. Het aandeel eengezinswoningen in Schiedam bedraagt daarmee 29%.

De eigendomsverhouding in Schiedam is de laatste jaren eveneens gestegen. Werd in 2000 slechts 31% van de woningen bewoond door de eigenaar, in 2007 is dit aandeel toegenomen tot 46%.

Invloed herstructurering Buurtplus-aanpak

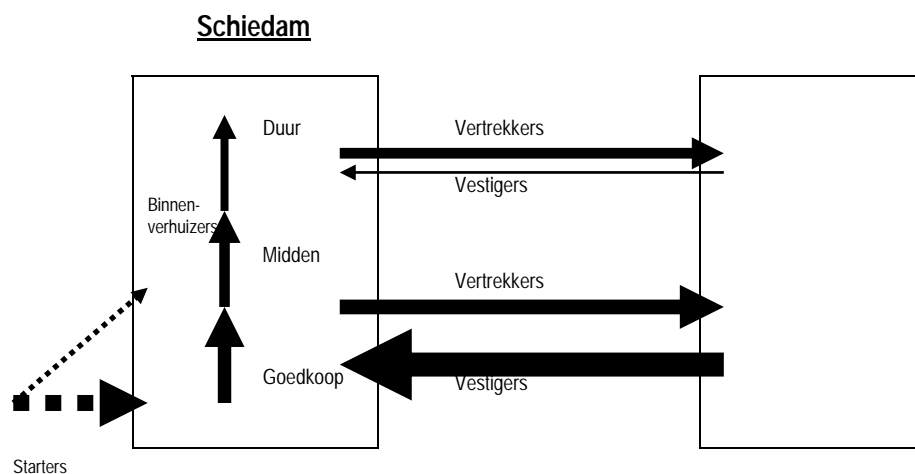
Projecten zoals Buurtplus (aanpak buitenruimte, opknappen gevels, portieken, galerijen, balkons etc.) zorgen ervoor dat bewoners veel positiever gaan oordelen over hun woning en woonomgeving. Bovendien zijn er hierdoor ook op het sociale vlak verbeteringen zichtbaar.

Meningen van bewoners op het Schuttersveld over de veranderingen na de ingrepen in het kader van de 'Buurtplus'-aanpak.

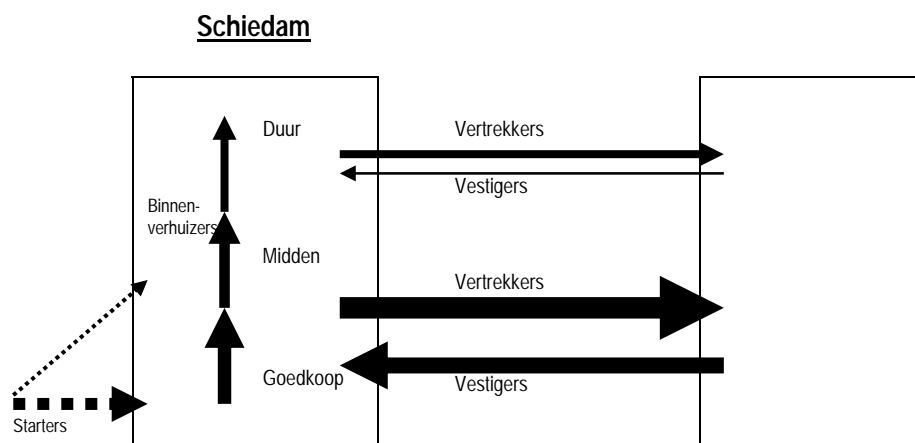

Verhuisstromen in Schiedam

Meest voorkomende verhuisstromen gerelateerd aan de waarde van de woning: periode januari 1996 tot augustus 2000

Meest voorkomende verhuisstromen gerelateerd aan de waarde van de woning: periode januari 2001 tot juli 2003

1996-2000

In de periode 1996-2000 was het aantal vestigers veel groter dan het aantal vertrekkers. In die periode oriënteerden de meeste vestigers zich op het goedkopere deel van de Schiedamse woningvoorraad. Ten opzichte van de situatie voor de verhuizing was de sprong in prijsklasse vrij beperkt. Uiteraard was er ook een groep vestigers die zich op de dure categorie in Schiedam richtte, maar deze was getalsmatig klein. Binnen Schiedam werd er vooral verhuisd langs de lijn 'goedkoop richting (middel)duur'. De meeste huishoudens die de stad verlieten, maakten (volgens het CBS Woningbehoeftenonderzoek) in veel gevallen een sprong naar een duurdere woning buiten Schiedam. De ruimte die aldus op de goedkope woningmarkt in Schiedam ontstond, werd ook voor een deel door startende huishoudens ingenomen.

2001-2003

Mede door de herstructurering van de woningvoorraad in Nieuwland en Groenord is in de periode 2001-2003 het aanbod aan goedkope woningen behoorlijk verminderd. Bovendien waren er veel (goedkope) woningen nodig om de huishoudens uit de te slopen flats te herhuisvesten. Dit had tevens tot gevolg dat er veel minder instroom mogelijk was van huishoudens van buiten de stad. Dat geldt met name voor het goedkope segment van de woningvoorraad. Ondanks de herstructurering waren er op de woningmarkt toch nog redelijk wat mogelijkheden voor Schiedamse starters. Voor starters van buiten de stad lag dit een stuk moeilijker, althans als het gaat om een sociale huurwoning. Op de particuliere markt hadden starters van buiten de stad wel een redelijke slaagkans.

Inwoners:

	2000	Waarvan % allochtoon	2007	Waarvan % allochtoon
Nieuwland	15.885	50,3%	14.109	58,3%
Schiedam	75.605	27,2%	75.159	32,3%

Ontwikkeling aantal niet-werkende werkzoekenden periode 2000-2007

	2000	2007	verschil	Afname
Nieuwland	1.525	880	- 645	- 42,3%
Schiedam	3.941	2.941	- 1.000	- 25,4%

De werkloosheid in Nieuwland is nog wel relatief hoog (9,7% in Nieuwland tegen 5,8% gemiddeld in Schiedam) maar er is wel sprake van een behoorlijke daling van het aantal werkzoekenden. Deze daling is veel sterker dan gemiddeld in Schiedam.

Daarnaast is het aantal bijstandsgerechtigden in Nieuwland het afgelopen jaar met maar liefst 12% afgenomen.

Ontwikkeling gemiddeld besteedbaar inkomen (in euro's) in de periode 1998-2002 (per persoon met een inkomen) Bron: CBS en Belastingdienst.

	1998-2002
Nieuwland	+ 27,9%
Schiedam	+ 24,7%

Het besteedbaar inkomen per persoon in Nieuwland is nog wel lager dan gemiddeld in Schiedam (16.500 euro tegen 18.200 euro gemiddeld in Schiedam) maar naar verhouding stijgt het sneller dan in de rest van de stad.

Ontwikkeling opleidingsniveau

	2000			2006		
	laag	midden	hoog	laag	midden	hoog
Nieuwland	60%	27%	13%	62%	22%	16%
Schiedam	52%	31%	17%	47%	32%	21%

Laag: max. lbo/mavo
Midden: mbo/havo/vwo
Hoog: hbo/universiteit

In Schiedam is het opleidingsniveau duidelijk aan het toenemen. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde telt de stad nog wel veel laagopgeleiden. Op wijkniveau zijn de verschillen vrij groot. In Nieuwland is het opleidingsniveau eveneens licht toegenomen, maar het blijft één van de laagste in Schiedam.

Gegevens uit Leefbaarheidsonderzoek (landelijke GSB-monitor)

Rapportcijfers:

	Rapportcijfer woning		Evaluatie buurt		Rapp.cijf. woonomgeving	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Nieuwland	6.8	7.2	6.3	6.2	6.0	6.5
Schiedam	7.6	7.6	7.3	7.5	6.6	6.9

	Leefbaarheid		Ontw. buurt (verleden) 'is vooruit gegaan'		Ontw. buurt (toekomst) 'zal vooruit gaan'	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Nieuwland	6.2	6.3	10%	19%	16%	30%
Schiedam	6.7	6.8	9%	11%	13%	18%

Leefbaarheidsindicatoren:

	Verloedering openbaar gebied (hoe <u>lager</u> , hoe beter)		Sociale cohesie (hoe <u>hoger</u> , hoe beter)		Overlast (hoe <u>lager</u> , hoe beter)	
	2000	2006	2000	2006	2000	2006
Nieuwland	5.2 (6.3 in 2002)	5.2	5.4 (4.7 in 2002)	5.0	4.1 (4.7 in 2002)	4.1
Schiedam	5.4	5.0	6.1	5.8	3.8	3.4

Vrijwel alle GSB-rapportcijfers en -indicatoren vertonen in Nieuwland een duidelijk stijgende lijn, met name vanaf 2002. De wijk ligt op een aantal punten nog wel achter t.o.v. het stedelijk gemiddelde maar de verschillen worden steeds kleiner.

Mei 2007
 Ton Dijkshoorn
 Onderzoek & Statistiek
 Schiedam

Investerings in Nieuwland 2005 –2009 (Grotestedenbeleid/ISV II)**GSB / ISV II (fysiek)****2005 - 2009**

- financiële middelen ISV II / Impulsregeling VROM	€ 3.150.000,00
- middelen worden ingezet t.b.v. extra kwaliteitsimpuls regulier budget openbare ruimte (betreft diverse projecten in ISV II – programma)	
- ISV II-middelen fysieke investeringen sociale veiligheid Beatrixpark	€ 222.000,00
Totaal:	€ 3.372.000,00

GSB / Sociaal

- onderwijsachterstandbeleid 2006: €840.000 (stelsel gewijzigd)	€ 4.036.147,00
- volwasseneneducatie 2006: €665.000 (stelsel gewijzigd)	€ 1.585.617,00
- inburgering nieuwkomers 2006: €665.000 (stelsel gewijzigd)	€ 3.247.749,00
- oudkomersbeleid 2006: €285.000 (stelsel gewijzigd)	
- ambulante jongerenwerk	€ 75.000,00
- mentoraatsprojecten	€ 715.000,00
- pilot veilige woonomgeving (Pechtoldgelden/GSB)	€ 210.000,00
- verbeteren sociale veiligheid Beatrixpark (B&W moet nog besluiten hierover)	€ 178.000,00
- thuis op straat	€ 375.000,00
- BOS (Buurt – onderwijs – sport) project	€ 200.000,00
- sociale wijkaanpak (GSB / Pechtoldgelden) t.b.v. burgerinitiatieven leefbaarheid	€ 295.000,00
Totaal:	€10.917.513,00

GSB / Economie

- bijdragen provincie Zuid – Holland (procesgeld) onderzoek kansen sociaal economische ontwikkeling (onderzoek ontwikkeling winkelplint Parkweg restaurant PAN) periode 2003 - 2005	€ 250.000,00
- versterking wijkeconomie Nolenslaan (Pechtoldgelden)	€ 220.000,00
Totaal:	€ 490.000,00

Woonplus (sloop/nieuwbouw/onderhoud / bijdragen leefbaarheid 2002 – 2007 Nieuwland

Investerings sloop/nieuwbouw/onderhoud	€ 52.000.000,00
Bijdragen leefbaarheid	€ 3.200.000,00
Totaal:	€ 55.200.000,00

Overzicht 10 projecten Nieuwland i.h.k.v. gelden Sociale Actie voor 2007 (zgn. Pechtoldgelden)

Cluster	Projecten	1. Opdrachtgever 2. Projectleider 3. Uitvoering	Budget	Projectplan	Samenhang met andere projecten
		Projectleiders ¹			
		& in samenwerking met bewonersgroep			
Wijkeconomie	1. Herinrichting winkelgedeelte Nolenslaan en verbetering zichtbaarheid en aantrekkelijkheid Nolenslaan	Gemeente - Wijkzaken Maarten van Otterdijk	150.000 euro		<ul style="list-style-type: none"> • Project veilige woonomgeving • Herstrating en riolering Nolenslaan 2007 (REO)
	2. Investeren winkeliers met winkelstraatmanager, netwerkbijeenkomsten en onderzoek naar mogelijkheden uitbreiding aanbod	Gemeente - REO Lieneke van IJzendoorn	60.000 euro		
	2b Investing in PAN		10.000 euro		
		Winkeliërsgroep en bewonersgroep Wijkeconomie	Status: Start begin juli 2007		
Wijkveiligheid	3. Veilige Woonomgeving Nieuwland (Oost)	Gemeente - Veilig Kees Zeebregts	120.000 euro + 60.000 euro GSB + 30.000 euro GSB extra	Ja	Project herstructurering woningen Nolenslaan (Woonplus)
		Bewonersgroep Wijkveiligheid	Status: Gestart		
Jongeren (overlast)	4. Individueel jongerenwerker	Gemeente - Welzijn Frans de Clercq SWS Arthur van der Avert	50.000 euro		Projecten veiligheid
	5. Ontmoetingsproject voor jongeren via sport en spel	Via Groenoord SWS Jerry Monkau	25.000 euro	Ja	Gedeeld project met Groenoord
	6. Kinderwerk Zomervakantie		5000 euro	Ja	Locatie Nieuwland, ook voor kinderen uit omliggende wijken
		Geen aparte bewonersgroep			
Buurten	7. Continuering Buurtbemiddeling 2007	Woonplus Bureau de Vijf	35.000 euro		
		Vrijwilligers Buurtbemiddeling	Status: Gestart (doorstart)		
Communicatie	8. Communicatie voor Nieuwland + uitbrengen Nieuwlandkrant	Woonplus Communicatiebureau Nieuwland	50.000 euro	Ja	
		Bewonersgroep en redactieteam	Status: Gestart (doorstart)		
	9. Theaterstraat	Gemeente - Wijkzaken	30.000 euro	Ja	Nieuwlandfestival

¹ Algemene project- en procesbewaking door Gemeente en Woonplus (Daphne Kunst en Jeffrey Davidsz)

		Daphne Kunst SONOR Ellen Bergwerf			
		<i>Bewonersgroep Theaterstraat</i>	<i>Status: Nog starten</i>		
	10. Nieuwlandfestival	Gemeente – Wijkzaken Daphne Kunst Sonor	5000 euro	Ja	Resultaten Theaterstraat onderdeel Nieuwland-festival
		<i>Bewonersgroep Nieuwlandfestival</i>	<i>Status: Gestart</i>		
Totaalbudget Nieuwland 2007			540.000 euro		